

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [*ELEANOR SHARPSTON*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 26. novembrī¹

Lieta C-660/13

**Eiropas Savienības Padome
pret**

Eiropas Komisiju

Komisijas lēmums apstiprināt papildinājumu saprašanās memorandam ar trešo valsti un atļaut to parakstīt — LES 16. un 17. pants — Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas atbilstošās pilnvaras — LES 13. panta 2. punkts — Lojālas sadarbības princips — LESD 263. pants — Pieņemamība

1. Eiropas Savienības Padome lūdz atcelt Eiropas Komisijas 2013. gada 3. oktobra lēmumu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) par papildinājuma parakstīšanu 2006. gada 27. februāra Saprašanās memorandam par Šveices finanšu ieguldījumu jaunajās dalībvalstīs (turpmāk tekstā – “2006. gada SM”)². 2006. gada SM ir nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju (turpmāk tekstā – “Šveice”), kurā atspoguļota Šveices politiskā apņemšanās samaksāt finanšu ieguldījumu dalībvalstīm, kuras pievienojās Eiropas Savienībai 2004. gada 1. maijā, apmaiņā pret Šveices piekļuvi paplašinātajam iekšējam tirgum (turpmāk tekstā – “Šveices finanšu ieguldījums” vai “ŠFI”). Tā bija daļa no vispārējā kompromisa, kura rezultātā tika noslēgtas sarunas par deviņiem nozaru nolīgumiem.
2. 2006. gada SM pirmais papildinājums, kurā atspoguļotas līdzīgas saistības attiecībā uz Bulgāriju un Rumāniju (kuras pievienojās 2007. gada 1. janvārī), tika parakstīts 2008. gadā (turpmāk tekstā – “2008. gada papildinājums”).
3. 2013. gadā, ņemot vērā šajā gadā notikušo Horvātijas pievienošanos, tika parakstīts vēl viens papildinājums (turpmāk tekstā – “2013. gada papildinājums”). Lai gan 2006. gada SM un 2008. gada papildinājumu Eiropas Savienības vārdā parakstīja gan Padomes prezidentūra, gan Komisija, 2013. gada papildinājumu parakstīja tikai Komisija.
4. 2006. gada SM, kā arī 2008. gada un 2013. gada papildinājumos ir iekļauti nesaistoši nolīgumi starp Šveici un Eiropas Savienību, jo to līgumslēdzējas puses, lai gan tām saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem ir tiesībspēja un rīcībspēja, izteica nodomu *nebūt* saistītām ar tiem starptautisko tiesību nozīmē.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — C(2013) 6355 *final*.

5. Padomes iesniegtais prasības pieteikums būtībā ir saistīts ar pilnvaru sadalījumu starp Padomi un Komisiju attiecībā uz nesaistoša nolīguma apstiprināšanu starp Savienību un trešo valsti, atļauju to parakstīt un prasībām, kādas izriet no šajā kontekstā piemērojamā lojālas savstarpējas sadarbības (“lojāla sadarbība”) principa. It īpaši Padome sūdzas par to, ka Komisija, pirms tā parakstīja 2013. gada papildinājumu, kuru Padome Komisijai bija atļāvusi tikai apspriest, nav prasījusi Padomes atļauju. To darot, Komisija pati esot uzņēmusies lemt par Savienības politiku, kā arī neesot ņēmusi vērā dalībvalstu kompetenci.

Savienības tiesību akti

Līgums par Eiropas Savienību

6. LES 4. panta 1. punkts attiecas uz kompetences piešķiršanas principu saskaņā ar LES 5. pantu. LES 5. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Savienība darbojas “tikai to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirušas dalībvalstis, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus. Kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm”.

7. Saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā paredzēto lojālas sadarbības principu “Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpējo cieņu palīdz cita citai veikt uzdevumus, ko nosaka Līgumos”; dalībvalstis “veic visus vajadzīgos vispārējos un īpašos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem vai no Savienības iestāžu aktiem”, “sekmē Savienības uzdevumu izpildi un atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu”.

8. LES 13. panta 2. punktā ir paredzēts, ka “katra iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem. Iestādes isteno pilnīgu savstarpēju sadarbību”.

9. Saskaņā ar LES 15. panta 1. punktu “Eiropadome rosina Savienības attīstību un nosaka atbilstīgus šīs attīstības vispārējos politiskos virzienus un prioritātes”.

10. Saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu “Padome kopā ar Eiropas Parlamentu veic likumdošanas un budžeta pieņemšanas funkcijas. Tā pilda politikas veidošanas un koordinēšanas funkcijas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Līgumos”. Saskaņā ar LES 16. panta 3. punktu, ja vien Līgumos nav paredzēts citādi, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu. LES 16. panta 6. punkta trešajā daļā ir paredzēts, ka “Ārlietu padome izstrādā Savienības ārpolitisko darbību, pamatojoties uz Eiropadomes noteiktām stratēģiskām pamatnostādņēm, un nodrošina Savienības darbību konsekvenci”.

11. Saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija “sekmē vispārējās Savienības intereses un šajā nolūkā uzņemas atbilstīgu iniciatīvu[, tā] nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu[, tā] uzrauga Savienības tiesību piemērošanu, ko kontrolē Eiropas Savienības Tiesa[, tā] arī veic saskaņošanas, izpildvaras un vadības funkcijas, kas paredzētas Līgumos”. Komisija arī “nodrošina Savienības ārējo pārstāvību”, izņemot kopējo ārpolitiku un drošības politiku un citus Līgumos paredzētus gadījumus.

12. LES 21. un 22. pantā ir ietverti vispārīgi noteikumi par Savienības ārējo darbību (LES V sadaļas 1. nodaļa). LES 21. panta 1. punktā ir izklāstīti principi, kas ir Savienības darbības virzītājspēks starptautiskajā arēnā. Saskaņā ar LES 21. panta 3. punkta otro daļu Savienība nodrošina konsekvenci dažādās savas ārējās darbības jomās, kā arī šo jomu un pārējās politikas savstarpēju konsekvenci. Padome un Komisija atbild par šīs konsekvences nodrošināšanu un šajā nolūkā sadarbojas. LES

22. panta 1. punktā ir noteikts, ka, pamatojoties uz LES 21. pantā minētajiem principiem un mērķiem, Eiropadome nosaka Savienības stratēģiskās intereses un mērķus. Eiropadomes pieņemtie lēmumi par to attiecas uz kopējo ārpolitiku, drošības politiku un citām Savienības ārējās darbības jomām, un tie ir īstenojami saskaņā ar Līgumos noteiktajām procedūrām.

Līgums par Eiropas Savienības darbību

13. LESD 1. panta 1. punktā ir norādīts, ka LESD ir “noteikta Savienības darbības organizācija, kā arī tās kompetences jomas, kompetences piešķiršana un kompetenču īstenošanas noteikumi”.

14. LESD 2. panta 1. punktā Savienības ekskluzīvās kompetences sekas konkrētā jomā ir izklāstītas šādi: “[..] veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus drīkst tikai Savienība; dalībvalstis to var darīt pašas tikai tad, ja Savienība tās pilnvarojusi vai tas vajadzīgs Savienības pieņemto aktu īstenošanai”.

15. Attiecībā uz kopīgu kompetenci kādā konkrētā jomā LESD 2. panta 2. punktā ir paredzēts, ka “Savienība un dalībvalstis drīkst veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus šajā jomā. Dalībvalstis īsteno savu kompetenci tiktāl, ciktāl Savienība nav īstenojusi savu kompetenci, [bet] dalībvalstis atkal īsteno savu kompetenci tiktāl, ciktāl Savienība ir pārtraukusi īstenot savu kompetenci”.

16. LESD 2. panta 6. punktā ir noteikts, ka “Savienības kompetences īstenošanas apjomu un pasākumus nosaka Līgumu noteikumi, kas attiecas uz konkrēto jomu”.

17. LESD (II sadaļas “Vispārēji piemērojami noteikumi”) 7. pantā ir paredzēts, ka “Savienība nodrošina savu dažādo politiku un darbību savstarpēju konsekvenci, ņemot vērā savus mērķus un ievērojot kompetences piešķiršanas principu”.

18. LESD 205. pantā ir noteikts, ka “saskaņā ar šo daļu³] Savienības starptautiskās darbības virzītājspēks ir [LES] V sadaļas 1. nodaļā izklāstītie principi, Savienība tiecas sasniegt tur minētos mērķus un rīkojas saskaņā ar tur izklāstītajiem vispārīgiem noteikumiem⁴”.

19. LESD 216. pantā, kas ir iekļauts Piektās daļas V sadaļā par “Starptautiskiem nolīgumiem”, ir paredzēts:

“1. Savienība var slēgt nolīgumu ar vienu vai vairākām trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, ja tas paredzēts Līgumos vai ja šāda nolīguma noslēgšana ir nepieciešama, lai saskaņā ar Savienības politiku sasniegtu kādu no Līgumos izvirzītajiem mērķiem, vai ja tas ir noteikts saistošā Savienības tiesību aktā, vai tas varētu ietekmēt kopējos noteikumus vai mainīt to saturu.

2. Savienības noslēgtie nolīgumi ir saistoši Savienības iestādēm un tās dalībvalstīm.”

20. LESD 218. pantā ir paredzēta procedūra starptautisko nolīgumu apspriešanai sarunās un noslēgšanai⁵. Padome “atļauj sākt sarunas, pieņem sarunu norādes, atļauj nolīgumu parakstīšanu un noslēdz nolīgumus” (LESD 218. panta 2. punkts). It īpaši Padome pēc sarunu vadītāja priekšlikuma pieņem gan “lēmumu, ar kuru atļauj parakstīt nolīgumu un vajadzības gadījumā – to provizoriski piemērot līdz brīdim, kad tas stājas spēkā” (LESD 218. panta 5. punkts), gan “lēmumu par nolīguma noslēgšanu” (LESD 218. panta 6. punkts).

3 — Proti, LESD Piektā daļa “Savienības ārējā darbība”.

4 — Skat. iepriekš 12. punktu.

5 — Skat. arī LESD 207. pantu par konkrētākām procedūrām starptautisko nolīgumu apspriešanai un noslēgšanai kopējās tirdzniecības politikas jomā.

21. Saskaņā ar LESD 263. panta pirmo daļu Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir, it īpaši, “legislatīvie akti, [...] Komisijas [...] pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta un Eiropadomes tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām”. Šīs tiesību normas otrajā daļā ir noteikts, ka šajā nolūkā Tiesas “jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Eiropas Parlamenta, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu”.

22. Ja šāda prasība ir pamatota, saskaņā ar LESD 264. panta pirmo daļu Tiesai tiek pieprasīts attiecīgo tiesību aktu pasludināt par spēkā neesošu. Šī panta otrajā daļā ir paredzēts, ka “tomēr, pasludinot tiesību aktu par spēkā neesošu, Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, nosaka, kuras no šā tiesību akta sekām jāuzskata par galīgām”.

23. LESD 278. pantā ir noteikts, ka, lai gan lietas izskatīšana Tiesā neaptur attiecīgā akta piemērošanu, ja attiecīgajos apstākļos Tiesa to uzskata par vajadzīgu, tā tomēr var dot rīkojumu apturēt apstrīdētā akta piemērošanu.

24. Saskaņā ar LESD 279. pantu Tiesa “visās tai iesniegtajās lietās var noteikt dažādus vajadzīgos pagaidu pasākumus”.

Tiesvedības vēsture un apstrīdētais lēmums

2006. gada SM

25. Šveicei ir pieejams iekšējais tirgus, pamatojoties uz vairākiem divpusējiem nolīgumiem. Otrā sarunu kārtā par šādiem nolīgumiem sakrita ar Savienības paplašināšanos 2004. gadā.

26. 2003. gada 10. marta sanāksmē Darba grupa par Eiropas Brīvās tirdzniecības asociāciju (turpmāk tekstā – “EBTA darba grupa”) – kas ir Padomes sagatavošanas struktūra – attiecībā uz ar Šveici paredzētajām sarunām izskatīja Komisijas ieteikumu par Padomes lēmumu, ar kuru Komisijai tiek atļauts uzsākt sarunas, lai pielāgotu vairākus jauktos nolīgumus, ņemot vērā paplašināšanos. Šis ieteikums attiecās arī uz sarunām par finanšu ieguldījumu paplašinātās Savienības ekonomiskajā un sociālajā kohēzijā. Šis nolīgums kļuva par 2006. gada SM.

27. 2003. gada 24. martā EBTA darba grupa vienojās ieteikt Eiropas Savienības dalībvalstu valdību Pastāvīgo pārstāvju komitejai (turpmāk tekstā – “Coreper”) aicināt Padomi un, ja vajadzīgs, Padomē darbojošos dalībvalstu (turpmāk tekstā – “Padomē darbojošās dalībvalstis”) valdību pārstāvjus⁶ pieņemt lēmuma projektu, ar kuru Komisijai (toreizējās) Eiropas Kopienas un tās dalībvalstu vārdā tiek atļauts apspriest *inter alia* nolīgumu ar Šveici par finanšu ieguldījumu paplašinātās Savienības ekonomiskajā un sociālajā kohēzijā. Šajā lēmuma projektā bija norādīts, ka Komisija “veiks šīs sarunas atbilstīgi šim lēmumam pievienotajiem norādījumiem un apspriežoties ar [EBTA darba grupu]”. Norādījumos par šīm sarunām bija iekļauti ieteikumi, ka “Šveicei, apmaiņā pret brīvu piekļuvi paplašinātam iekšējam tirgum, finansiāli jāsekmē ekonomiskā un sociālā kohēzija paplašinātajā [Savienībā] tādā veidā, kas salīdzināms ar Norvēģiju, Īslandi un Lihtenšteinu” un “tiek ņemta vērā Šveices īpašā situācija”. Ne lēmuma projektā, ne norādījumos par sarunām nebija noteikts, kam bija jāparaksta sarunu rezultātā radītais teksts. Iespējams, optimistiski norādījumos par sarunām bija paredzēts, ka par šo nolīgumu ir jārisina sarunas 2004. gada paplašināšanās laikā.

28. 2003. gada aprīlī Padome pilnvaroja Komisiju risināt sarunas ar Šveici.

6 — Dažādās ar šīs lietas priekšvēsturi saistītu dokumentu angļu valodas versijās ir atsauces uz dalībvalstu valdību pārstāvjiem, kuri vai nu “darbojas”, vai “tiekas” Padomes ietvaros. Nav skaidrs, vai šo dokumentu autori saprata, ka šiem terminiem ir atšķirīgas nozīmes.

29. Pēc ES un Šveices augstākā līmeņa sanāksmes 2004. gada 19. maijā Eiropas Savienība atzinīgi novērtēja Šveices piedāvājumu sniegt ieguldījumu paplašinātās Savienības ekonomiskajā un sociālajā kohēzijā. *Coreper* dokumentā, kas pievienots kā pielikums Padomes prasības pieteikumam šajā lietā, ir norādīts, ka Padome piekrita šim ieguldījumam kā daļai no vispārēja kompromisa, kura rezultātā tiek noslēgts plašs sarunu cikls par deviņiem nozaru nolīgumiem.

30. No 2004. gada novembra līdz 2005. gada maijam Savienība un Šveice vienojās par 2006. gada SM (tā teksts ir pievienots apstrīdētajam lēmumam), kas ietver astoņas “pamatnostādnes”.

31. Saskaņā ar 1. pamatnostādni Šveices Konfederācijas Federālajai padomei ar attiecīgajām dalībvalstīm bija jārisina sarunas par nolīgumiem par kārtību, kādā tiek piešķirts ŠFI – viens miljards Šveices franku uz piecu gadu laikposmu, sākot no attiecīgā asignējuma apstiprinājuma Šveices parlamentā. Šie līdzekļi tika sadalīti katrai dalībvalstij atbilstoši 2. pamatnostādnei, kurā minēts arī tas, ka no ŠFI var tikt finansēti reģionāla un valsts mēroga projekti un programmas, kā arī projekti un programmas, kuros iesaistītas vairākas saņēmējas dalībvalstis. 3. pamatnostādne attiecās uz pārskatīšanu pēc diviem un četriem gadiem. 4. pamatnostādnē bija noteikts iesaistes virziens un jomas. 5. pamatnostādne par “Informācijas apmaiņu un koordināciju” attiecās uz mijiedarbību starp Federālo padomi un Komisiju par ŠFI īstenošanu. Tajā arī bija noteikts, ka šajā kontekstā projektus un programmas vajadzības gadījumā var īstenot sadarbībā ar citām ES dalībvalstīm, un finansēt ar (toreizējās) Kopienas instrumentiem. Saskaņā ar 6. pamatnostādni Federālajai padomei bija jāveic projektu un programmu izvēle pēc vienošanās ar saņēmējām dalībvalstīm. 7. pamatnostādne attiecās uz projektu un programmu īstenošanu. 7. pamatnostādnes b) apakšpunktā bija paredzēts, ka ŠFI būs dāvinājumu vai finanšu instrumentu koncesiju veidā un tas nebūs Šveicei jāatlīdzina. Visbeidzot, 8. pamatnostādnē (ar nosaukumu “Šveices ieguldījuma īstenošana”) bija teikts, ka Federālā padome ierosina Šveices parlamentam pieņemt asignējumu viena miljarda Šveices franku apjomā ŠFI īstenošanai (no 2006. gada) un ka nolīgumiem, par ko jārisina sarunas ar dalībvalstīm, jābūt saskaņā ar 2006. gada SM izklāstītajām pamatnostādnēm. 2006. gada SM pielikumā⁷ bija izklāstīts vispārējs šo divpusējo pamatnolīgumu satura apraksts.

32. Padomes iesniegtajā prasības pieteikumā ir norādīts, ka abas puses ir vienojušās par to, ka 2006. gada SM varētu būt iekļautas tikai politiskas, nesaistošas apņemšanās (sakarā ar Šveices iekšējiem ierobežojumiem) un ka šis nodoms būtu jāatspoguļo nolīguma formā un tekstā. Komisija apstiprina, ka tās nostāja bija – parakstīt juridiski nesaistošu vienošanos.

33. 2005. gada 20. oktobrī Komisija iesniedza priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko (toreizējās) Eiropas Kopienas vārdā tiktu atļauts noslēgt 2006. gada SM, pamatojoties uz EKL 159. panta trešo daļu un EKL 300. panta 2. un 3. punktu (attiecināmi par ekonomisko un sociālo kohēziju un par starptautisku nolīgumu noslēgšanu). 2006. gada 8. februārī, pēc sarunām ar EBTA darba grupu, *Coreper* ar savstarpēju vienošanos vienojās par parakstāmā teksta formu un saturu.

34. 2006. gada 14. februārī *Coreper* aicināja Padomi pieņemt Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu pārstāvju (turpmāk tekstā – “Padomē sanākušās dalībvalstis”) Secinājumu tekstu. Šajos secinājumos, uz kuriem bija atsauces Šveices 2004. gada 19. maija piedāvājumā, attiecīgās dalībvalstis tika aicinātas, ņemot vērā konkrētas pamatnostādnes, noslēgt nolīgumus ar Šveici par ŠFI “modalitātēm”, Padomes priekšsēdētājam tika uzdots parakstīt 2006. gada SM, kā arī Komisija divpusējo nolīgumu un 2006. gada SM kontekstā tika pilnvarota pārzināt informācijas, saskaņošanas un izpildes pārbaudes uzdevumus. Šajos secinājumos bija atzīmēts arī, ka Komisija piekrita šiem uzdevumiem un vēlējās apstiprināt šo nolīgumu, parakstot arī 2006. gada SM. Padome uzskata, ka tajā laikā tika uzskatīts, ka uz 2006. gada SM attiecas Savienības un dalībvalstu kopējā kompetence.

7 — Citā pielikumā bija ietverta Portugāles un Grieķijas deklarācija par ŠFI.

35. 2006. gada 27. februārī 2006. gada SM tika pienācīgi parakstīts “Šveices Konfederācijas Federālās padomes vārdā”, “Eiropas Savienības Padomes prezidentūras vārdā” un “Eiropas Komisijas vārdā”⁸.

2008. gada papildinājums

36. 2006. gada 20. decembrī Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis pieņēma secinājumus, ar kuriem tās pilnvaroja Padomes priekšsēdētāju un Komisiju risināt sarunas par 2008. gada papildinājumu. Šo secinājumu 3. punktā bija norādīts, ka Padomes priekšsēdētājam, ar Komisijas palīdzību, tiek uzticēts uzdevums iesaistīties nepieciešamajās pārrunās ar Šveices Konfederācijas Federālo padomi, lai 2006. gada SM tiktu pielāgots pēc iespējas ātrāk.

37. 2008. gada 14. maijā ar citu secinājumu kopumu Padomes priekšsēdētājs tika pilnvarots parakstīt 2008. gada papildinājumu un Komisijai tika uzticēti 2006. gada SM minētajiem līdzīgi vadības uzdevumi. Tāpat 2008. gada papildinājumam nebija jābūt juridiski saistošam; tajā bija ietvertas tikai politiskas apņemšanās. Komisijai tā paša iemesla dēļ, kādēļ tā parakstīja 2006. gada SM, bija jāparaksta arī 2008. gada papildinājums.

38. 2008. gada 25. jūnijā 2008. gada papildinājums tika parakstīts “Šveices Konfederācijas Federālās padomes vārdā”, “Eiropas Savienības Padomes prezidentūras vārdā” un “Eiropas Komisijas vārdā”.

2013. gada papildinājums un apstrīdētais lēmums

39. 2012. gada 20. decembrī Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis atkal pieņēma secinājumus, ar tiem pilnvarojot Komisiju ciešā sadarbībā ar Padomes prezidentūru iesaistīties nepieciešamajās sarunās par ŠFI pielāgošanu [sakarā ar] Horvātijas pievienošan[os] (turpmāk tekstā – “2012. gada secinājumi”). Tās aicināja Komisiju regulāri apspriesties ar EBTA darba grupu par šo pārrunu gaitu.

40. 2012. gada 17. decembrī Komisija formulēja *Coreper* protokolā iekļaujamo paziņojumu, kas skanēja šādi:

“Secinājumi par [ŠFI] Horvātijai ir politisks lēmums saskaņā ar [LES] 16. pantu. Padomei 16. pantā piešķirtas politikas veidošanas pilnvaras. Rezultātā Secinājumi ir jāsaprot kā Padomes, nevis dalībvalstu politisks lēmums.

Komisija ņem vērā Padomes pieņemto politisko lēmumu un, pamatojoties uz to, pieņems uzaicinājumu iesaistīties pārrunās ar Šveici [Savienības] vārdā. Šajā sakarā Komisija atgādina savu nostāju lietās C-28/12 un C-114/12 [⁹], kurās notiek tiesvedība Tiesā¹⁰⁹.”

8 — 2007. gada 20. decembrī Šveice noslēdza pamatnolīgumus ar desmit dalībvalstīm, kuras bija pievienojušās 2004. gadā.

9 — Šajās lietās vairs nenotiek tiesvedība: skat. spriedumus Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:282) un Komisija/Padome (C-114/12, EU:C:2014:2151). Spriedumā lietā C-28/12 Tiesa uzskatīja, ka lēmums nav saderīgs ar LESD 218. panta 2., 5. un 8. punktu un tādēļ ar LES 13. panta 2. punktu, ja tajā i) ir sapludināts akts par attiecīgo nolīgumu parakstīšanu Savienības vārdā un to provizorisku piemērošanu Savienībā, no vienas puses, un akts par šo nolīgumu provizorisku piemērošanu dalībvalstīs, no otras puses, turklāt nav iespējams nošķirt, kurš akts atspoguļo Padomes gribu un kurš – dalībvalstu gribu, un tas ii) ir pieņemts procedūrā, kurā ir konstatējami vienlīdz Padomes lēmumu pieņemšanas procedūru elementi un starpvaldību rakstura elementi (skat. 49. un 51. punktu). Spriedumā lietā C-114/12 (kas tika izlemta pirms lietas C-28/12) Tiesa atzina, ka pirmais pamats ir pamatots, apstrīdētais lēmums līdz ar to ir jāatceļ un turklāt nav jāizvērtē pārējie Komisijas savas prasības atbalstam izvirzītie pamati (attiecībā uz līdzīga veida rīcību, kurā iesaistīta Padome un dalībvalstis) (skat. 104. punktu).

10 — Savā iebildumu rakstā šajā tiesvedībā Komisija apraksta savu nostāju šādi: Padome nevar vienlaikus aizstāvēt savu autonomiju un savu procedūru autonomiju pret dalībvalstīm un, šķiet, jauc savu Savienības iestādes lomu ar dalībvalstu lomu.

41. Pēc tam, kad Eiropas Ārējās darbības dienests (turpmāk tekstā – “EĀDD”), kas sniedz atbalstu Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, bija informējis EBTA darba grupu, ka pārrunas ar Šveici ir sekmīgi pabeigtas, EBTA darba grupas dalībnieki paziņoja, ka nodos rezultātus kontrolei savām attiecīgajām galvaspilsētām. Līdz 2013. gada augustam nenotika neviena darba grupas sanāksme. Padome apgalvo, ka pēc neoficiālas elektroniskā pasta sūtījumu apmaiņas starp dalībniekiem Šveices sarunu dalībnieki izmantoja papildinājuma variantu, kurā ietverta atsauce uz Padomes priekšsēdētāju kā vienu no parakstītājiem.

42. 2013. gada 3. oktobrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar kuru tā apstiprināja 2013. gada papildinājumu un pilnvaroja par ārējiem sakariem atbildīgo priekšsēdētāja vietnieku (tas ir, Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos), kā arī par reģionālo politiku atbildīgo komisāru parakstīt 2013. gada papildinājumu Savienības vārdā. Komisija neprasija iepriekšēju atļauju no Padomes un Padomē sanākušajām dalībvalstīm. Apstrīdētajā lēmumā kā juridiskais pamats bija norādīts LES 17. pants. Tā pieņemšanas dienā tas tika neoficiāli paziņots Padomei un tika nosūtīts Šveices iestādēm.

43. Apstrīdētais lēmums sastāv no astoņiem apsvērumiem, viena vienīgā panta un pielikuma, kurā iekļauts 2013. gada papildinājums.

44. Tik, cik šeit ir būtiski, 2. apsvērums attiecas uz Padomes nostāju (2012. gada secinājumos) risināt sarunas ar Šveici par ŠFI Horvātijai un aicināt Komisiju sākt šīs sarunas. 3. apsvērumā ir minēts Komisijas paziņojums (iekļaušanai *Coreper* protokolā), kurā tā paskaidro, ka 2012. gada secinājumi ir jāsaprot kā Padomes politisks lēmums saskaņā ar LES 16. pantu un ka, pamatojoties uz to, tā ir pieņēmusi uzaicinājumu iesaistīties pārrunās ar Šveici Savienības vārdā. Saskaņā ar 5. apsvērumu ierosinātā papildinājuma pamatā ir Savienības nostāja, kas atspoguļota 2012. gada secinājumos, kuru pamatā savukārt ir 2006. gada SM un 2008. gada papildinājums. Šajā nostājā ir pausts atbalsts Horvātijas vēlmei gūt labumu no ŠFI. 6. apsvērumā ir noteikts, ka saskaņā ar Savienības nostāju ierosinātajā papildinājumā ir atspoguļota Šveices politiskā iesaistīšanās sarunās ar Horvātiju par ŠFI nolīgumu, kas noteikts uz tāda paša pamata kā iepriekšējiem saņēmējiem un aprēķināts proporcionāli sākotnējam ŠFI. 7. apsvērumā ir minēts, ka ierosinātajam papildinājumam nav finansiālas ietekmes uz Savienības budžetu. 8. apsvērumā ir teikts, ka “piedāvātajam papildinājumam nav nekādu saistošu vai juridisku pienākumu un nav paredzēts, ka tas radītu jebkādus saistošus vai juridiskus pienākumus kādai no pusēm saskaņā ar valsts vai starptautisko tiesību aktiem”.

45. Apstrīdētā lēmuma vienīgajā pantā ir paredzēts, ka Komisija apstiprina 2013. gada papildinājumu un pilnvaro par ārējām attiecībām atbildīgo priekšsēdētāja vietnieci kā Komisijas priekšsēdētāja vietnieci un par reģionālo politiku atbildīgo Komisijas locekli parakstīt to Savienības vārdā.

46. 2013. gada papildinājumu ir paredzēts parakstīt “Eiropas Savienības vārdā” šiem Komisijas locekļiem un “Šveices Konfederācijas vārdā” Šveices Konfederācijas Federālajai padomei. To veido ievadfrāze un trīs punkti.

47. 1. punktā Šveices Konfederācijas Federālā padome piekrīt risināt sarunas par nolīgumu ar Horvātiju par vienošanos par 45 miljoniem Šveices franku (papildus ieguldījumam, kas noteikts 2006. gada SM 1. pamatnostādņē), kuri aprēķināti piecu gadu laikā, sākot no brīža, kad šie līdzekļi ir apstiprināti Šveices parlamentā. Šveices Konfederācijas Federālā padome turpmāk paredz veikt ieguldījumus līdz 2017. gada 31. maijam¹¹. Saskaņā ar 2. punktu (papildu ŠFI īstenošana) Šveices Konfederācijas Federālā padome piekrīt ierosināt, lai Šveices parlaments apstiprina šo papildu finansējumu 45 miljonu Šveices franku apmērā, sākot no 2014. gada. 3. punktā ir noteikts, ka citas pamatnostādnes, kas izklāstītas 2006. gada SM un tā pielikumā, tiek piemērotas *mutatis mutandis*.

11 — Tas ir, kamēr beidzas Šveices juridiskā pamata (2006. gada 24. marta Federālā likuma par sadarbību ar Austrumeiropas valstīm) termiņš.

48. EBTA darba grupas sanāksmju laikā 2013. gada 15. un 23. oktobrī Komisija paziņoja, ka tā iesniedz papildu informāciju un apstiprina savu nostāju. Padomes Juridiskais dienests un dalībvalstis iebilda pret Komisijas rīcību, it īpaši tās nespēju panākt Padomes piekrišanu sarunu rezultātiem un dalībvalstu kompetences ignorēšanu. Rezultātā prezidentūra nosūtīja Padomei un Padomē sanākušajām dalībvalstīm secinājumu projektu, ar kuru tās varētu oficiāli apstiprināt pārrunu rezultātus Padomes 2013. gada 19. novembra sanāksmē (šis datums esot bijis zināms Komisijai). Padome apgalvo, ka 2013. gada 23. oktobra sanāksmē EĀDD norādīja uz Komisijas nepieņemšanu šiem secinājumiem.

49. 2013. gada 31. oktobra sanāksmes laikā EBTA darba grupa nolēma sagatavot un iesniegt Padomei Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu secinājumu projektu kopumu, norādot, ka 2013. gada papildinājums bija jāparaksta Šveices Konfederācijas Federālajai padomei, Padomes prezidentūrai un Komisijai, kā arī to, ka Komisijas lomai bija jābūt tādai pašai kā saskaņā ar 2006. gada SM un 2008. gada papildinājumu. Sanāksmes laikā dienu iepriekš EĀDD pārstāvji informēja Padomes prezidentūru, ka Komisija plāno noraidīt šajos secinājumos minēto pilnvarojumu.

50. 2013. gada 7. novembrī Reģionālās politikas komisārs Savienības vārdā parakstīja 2013. gada papildinājumu. Viņš to izdarīja, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu un bez Padomes iepriekšēja pilnvarojuma. Nākamajā dienā parakstīto 2013. gada papildinājumu ar pavadvēstuli viņš nosūtīja Šveices iestādēm.

51. 2013. gada 19. novembrī Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis pēc rakstiskas atsaukšanas saņemšanas no Padomes Juridiskā dienesta par pareizo procedūru, kas jāievēro, lai ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām noslēgtu aktus, kuri nav paredzēti kā juridiski saistoši, bet kuros ietvertas politiskas saistības, ko uzņēmusies Savienība, pieņēma nostāju par apstrīdēto lēmumu. 2013. gada 9. decembrī Padome pieņēma nostāju, kurā pauda savu nepieņemšanu veidam, kādā Komisija bija rīkojusies šajā un citos līdzīgos gadījumos.

52. Šveice un Horvātija 2015. gada 30. jūnijā noslēdza divpusēju pamat nolīgumu par Šveices un Horvātijas sadarbības programmu, lai samazinātu ekonomiskās un sociālās atšķirības paplašinātās Eiropas Savienības ietvaros.

Iebildumi un tiesvedība

53. Padomes prasības atcelt apstrīdēto lēmumu pamatā ir LESD 263. Pants, un tajā ir ietverti divi pamati. Pirmais pamats ir tāds, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija ir pārkāpusi LES 13. panta 2. punktā noteikto pilnvaru sadalījuma principu un tādējādi arī institucionālā līdzsvara principu. Otrais pamats ir tāds, ka ar Komisijas rīcību, kas noveda pie¹² apstrīdētā lēmuma pieņemšanas un 2013. gada papildinājuma parakstīšanas, ir pārkāpts LES 13. panta 2. punktā noteiktais lojālas sadarbības princips. Lai gan Padome tāpēc pieprasa atcelt apstrīdēto lēmumu, tā lūdz Tiesu noteikt, ka šī lēmuma iedarbība tiek saglabāta, kamēr šis lēmums tiks aizstāts ar citu. Padome arī lūdz piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

54. Komisija lūdz Tiesu noraidīt prasību. Tā apgalvo, ka apstrīdētais lēmums tika pieņemts pilnīgi atbilstoši pilnvaru ietvariem, kas tai noteikti Līgumos, un ka tā ir rīkojusies pilnīgā saskaņā ar lojālas sadarbības principu. Komisija arī lūdz piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

55. Ievērojot Reglamenta 60. panta 1. punktu, Padome ir lūgusi Tiesu nodot šo lietu virspalātai.

12 — Tomēr skat. arī tālāk 118. punktu.

56. Papildus Padomes un Komisijas galvenajiem procesuālajiem rakstiem Čehijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Ungārijas, Lietuvas, Polijas un Apvienotās Karalistes valdībām tika atļauts iestāties lietā un tās ir iesniegušas rakstveida apsvērumus. 2015. gada 2. jūnija tiesas sēdē galvenās lietas dalībnieces un tās pašas personas, kas iestājušās lietā, izņemot Somijas, Ungārijas, Lietuvas un Polijas valdības, izteica mutvārdu apsvērumus. Visas personas, kas iestājušās lietā, atbalsta Padomes prasību.

Analīze

Pieņemamība

57. Uzskatu, ka vispirms jānoskaidro jautājums, kas ir apstrīdams tiesību akts LESD 263. panta izpratnē. Skaidrs, ka apstrīdētais lēmums ir Komisijas tiesību akts¹³, lai gan, iespējams, vairs nav skaidrs, ar ko tieši ir saistīta šī prasība saskaņā ar LESD 263. pantu¹⁴. Tomēr tas, vai šis lēmums ir tiesību akts, ar ko paredzēts radīt tiesiskas sekas trešām personām, tūlīt šķiet mazāk acīmredzams.

58. Nav izteikti nekādi iebildumi pret Padomes prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību. Tiesa tomēr ir kompetenta pēc savas ierosmes pārbaudīt, vai apstrīdētais lēmums ir apstrīdams saskaņā ar LESD 263. pantu, jo tas ir jautājums, kas attiecas uz tās jurisdikciju¹⁵; tomēr Tiesa nevar balstīt savu lēmumu uz tiesību pamatu, ko tā ir izvirzījusi pēc savas ierosmes, iepriekš neuzaicinot lietas dalībniekus iesniegt savus apsvērumus par minēto pamatu¹⁶. Turklāt ir loģiski, ka prasības pieņemamības pārbaude notiek pirms katra pamata izskatīšanas pēc būtības¹⁷.

59. Neviens no lietas dalībniecēm savos procesuālajos rakstos nav norādījusi, kāpēc tā uzskata, ka apstrīdētais lēmums atbilst (vai neatbilst) LESD 263. panta nosacījumiem. Taču, atbildot uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, abas lietas dalībnieces tiesas sēdē apskatīja to, cik lielā mērā 2013. gada papildinājumam, neraugoties uz tā nesaistošo raksturu, varbūt tomēr ir tiesiska iedarbība vai sekas. Šādi vaicājumi acīmredzami ir saistīti ne tikai ar jautājumu, vai ir piemērojami LESD 218. pantā minētie pasākumi, bet arī ar to, ka saskaņā ar LESD 263. pantu var tikt pārskatīti tikai tiesību akti, ar kuriem ir paredzēts radīt tiesiskas sekas. Tādējādi uzskatu, ka lietas dalībniecēm ir tikusi dota pietiekama iespēja tikt uzklautām. Tāpēc Tiesai nav liegts izskatīt šo jurisdikcijas jautājumu pēc savas ierosmes.

13 — Apstrīdētais lēmums ietilpst “vispārpiemērojamu aktu, kas ir vai nu leģislatīvi akti, vai cita veida akti, un individuālu aktu” piemērošanas jomā: skat. spriedumu *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 56. punkts).

14 — Nesenā spriedumā Tiesa pēc būtības izvērtēja prasību atcelt tiesību aktu saskaņā ar LESD 263. pantu, kas bija vēsta pret to, ko Tiesa aprakstīja kā Komisijas 2013. gada 5. augustā pausto nodomu istenošanu, proti, Savienības vārdā iesniedzot Starptautiskā jūras tiesību tribunāla rakstveida ziņojumu (spriedums Padome/Komisija, C-73/14, EU:C:2015:663, 37. punkts). Atbilstoši Tiesas aprakstam Padomes prasība bija vēsta pret to, “ka Komisija [...] minētajā lietā Savienības vārdā nosūtītā rakstveida ziņojuma saturu nav iesniegusi iepriekšējai apstiprināšanai Padomē” (tā paša sprieduma 38. punkts). Loģiski, ka Tiesai tajā lietā Padomes iesniegtais prasības pieteikums bija jāizskata kā pieņemams (skat. arī tālāk 17. zemsvītras piezīmi). Tomēr tāda gadījumā rodas virkne jautājumu par LESD 263. panta piemērošanas jomu. Kā pārbaudīt LESD 263. panta pēdējā daļā noteikto termiņu ievērošanu, ja apstrīdētais pasākums ir iestādes “nodomu istenošana”? Ja prasība ir sekmīga, kas tieši tad tiek atcelts? Vai vēl arvien ir jānosaka, vai akts, kurā tikuši izteikti šie nodomi, ir apstrīdams tiesību akts saskaņā ar LESD 263. pantu? Cik plašs ir jēdziens “nodomu istenošana”? Vai ir svarīgi tas, vai šie nodomi ir tie iestādes nodomi, pret kuriem ir iesniegta prasība par tiesību akta atcelšanu? Patiešām, vai procedūra saskaņā ar LESD 263. pantu var tikt izmantota, lai lūgtu atcelt Komisijas bezdarbību (kam, šķiet, ir paredzēts LESD 265. pants)?

15 — Skat., piemēram, spriedumu *Planet/Komisija* (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

16 — Skat., piemēram, spriedumus *Komisija/Īrija* u.c. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, 57. punkts) un *Planet/Komisija* (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

17 — Tomēr tāda nebija Tiesas analīzes kārtība spriedumā *Francija/Komisija* (C-233/02, EU:C:2004:173, 26. punkts). Tajā Tiesa vispirms neizskatīja Komisijas iebildumus, ka “Vienošanās par vadlīnijām jautājumā par sadarbību tiesiskā regulējuma un pārskatāmības jomā”, kuru bija noslēgusi Komisija ar Amerikas Savienotajām Valstīm, nebija saistoša un neradīja tiesiskas sekas, un tādēļ nebija Komisijas akts, par kura atcelšanu varētu tikt celta prasība. Tiesa neuzskatīja par vajadzīgu lemt par šiem iebildumiem, jo prasījums bija jānoraida pēc būtības. Citās lietās Tiesa uzskatīja par nepieciešamu izskatīt lietu pēc būtības, lai lemtu par prasības pieņemamību, jo abi jautājumi bija neatdalāmi saistīti: skat., piemēram, spriedumu *Francija/Parlaments* (C-237/11 un C-238/11, EU:C:2012:796, 20. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī manus secinājumus lietā *Padome/Komisija* (C-73/14, EU:C:2015:490, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Spriedumā *Padome/Komisija* (C-73/14, EU:C:2015:663) Tiesa, šķiet, izmantoja pavisam citu pieeju, kas, iespējams, ir paplašinājusi prasības darbības jomu saskaņā ar LESD 263. pantu: skat. iepriekš 14. zemsvītras piezīmi. Ja patiesā nostāja tagad ir tāda, ka Tiesa ir gatava būt ne tik stingra jautājumā par pieņemamību starpiestāžu strīdu gadījumā, kur jāatrisina svarīgs principiāls jautājums, varbūt būtu atzīstams par labāku to pateikt tieši.

60. LESD 263. pantā Tiesai ir paredzēts izskatīt Komisijas tiesību aktu likumību, kas nav ieteikumi un atzinumi un kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām. Šādai pārskatīšanai ir jābūt pieejamiem visiem tiesību aktiem, ko pieņēmušas Savienības iestādes, neatkarīgi no to rakstura vai formas, ja ar tiem ir paredzētas tiesiskas sekas¹⁸. Tādējādi, raksturojot tiesību aktu kā “politisku”, ar to vēl netiek garantēts, ka tas neietilpst LESD 263. panta piemērošanas jomā, ar nosacījumu, ka šim tiesību aktam ir tiesiskas sekas. Tāpat to negarantē arī īpašu noteikumu neesamība Līgumos par to, kā konkrēts tiesību akts ir jāpieņem¹⁹.

61. Ja tiek apstrīdēta to tiesību aktu likumība, kas pieņemti, īstenojot Savienības kompetenci starptautiskajos jautājumos, Tiesa, šķiet, ir izmantojusi dažādas metodes, lai novērtētu tiesību akta sekas. Tādējādi apstrīdētajam tiesību aktam var būt tiesiskas sekas, it īpaši tā satura un tā autora nodomu dēļ²⁰. Šīs sekas var attiekties uz attiecībām starp Savienības iestādēm, kā arī starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm²¹. Vai arī tiesību akta mērķis var būt dot iespēju Savienībai piedalīties ārējā darbībā, kas rada tiesiskas sekas, kuras ietekme uz iestādēm, dalībvalstīm un Savienības tiesību aktiem ir jāpārbauda²². Tādējādi prasība atcelt tiesību aktu, par kuru tiek uzskatīts, ka ar to tiek noslēgts starptautisks nolīgums, ir atzīta par pieņemamu, jo šī nolīguma mērķis bija radīt tiesiskas sekas²³, tāpat kā lēmumam, ar kuru Padome centās noteikt Komisijai precīzu un detalizētu procedūru starptautiska nolīguma apspriešanai²⁴. Lai gan Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas ieteikumi neietilpst pieņemamības jomā saskaņā ar LESD 263. pantu un nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, ir konstatēts, ka šie ieteikumi “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu vīna tirgus kopīgās organizācijas jomā”, īpaši tādēļ, ka tie ir iestrādāti Savienības tiesībās²⁵.

62. Cita metode, šķiet, ir izskatīt apstrīdētā tiesību akta raksturu kopā ar norādīto pamatu. Saskaņā ar LESD 263. pantu prasība var tikt celta sakarā ar, *inter alia*, kompetences trūkumu. Neraugoties uz to, vai pašam tiesību aktam ir tiesiskas sekas, tas, ka viena iestāde to ir pieņēmusi, lai gan Līgumos pilnvaras to darīt ir piešķirtas citai iestādei, nozīmē, ka lēmuma pieņemšanas darbībai ir tiesiskas sekas (uzurpējot otrās iestādes pilnvaras). Šajā lietā šīs metodes piemērošana nozīmētu, ka tad, ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, lai arī, pamatojoties uz pamatu būtību, Līgumos ir paredzēts, ka šis lēmums ietilpst Padomes pilnvarās, apstrīdētajam Komisijas tiesību aktam būtu tiesiskas sekas LESD 263. panta izpratnē.

63. Tāds pats secinājums var tikt izdarīts, izskatot arī paša apstrīdētā lēmuma sekas, tai skaitā tā mērķi.

64. Apstrīdētais lēmums ir tiesību akts, ar kuru Komisija apstiprināja Savienības ārējās darbības nesaistoša starptautiska nolīguma ar trešo valsti veidā un atļāva parakstīt šo nolīgumu. Savienība (ar parakstītāju, kuri ar apstrīdēto lēmumu tika pilnvaroti to darīt, starpniecību) pēc tam veica ārējās darbības, parakstot šo nolīgumu, tādējādi piekrītot tam.

18 — Skat. spriedumu lietā Komisija/Padome (C-425/13, EU:C:2015:483, 26. punkts un tajā minētā judikatūra). Sākotnējais tests tika formulēts spriedumā Komisija/Padome (22/70, EU:C:1971:32 (turpmāk tekstā – “spriedums AETR”), 42. punkts).

19 — Tā, šķiet, ir pamatā spriedumam Komisija/Padome (C-27/04, EU:C:2004:436).

20 — Skat. spriedumus Komisija/Padome (C-425/13, EU:C:2015:483, 27. punkts un tajā minētā judikatūra) un *Athinaiki Techniki*/Komisija (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42. punkts).

21 — Skat., piemēram, spriedumu AETR, 55. punkts.

22 — Skat., piemēram, spriedumu AETR, 47. un 53. punkts.

23 — Spriedums Francija/Komisija (C-327/91, EU:C:1994:305, 15. punkts).

24 — Skat. spriedumu Komisija/Padome (C-425/13, EU:C:2015:483, 29. punkts). Tā 28. punktā Tiesa arī atsaucās uz savu iepriekšējo nolēmumu (spriedums Komisija/Padome, C-114/12, EU:C:2014:2151, 40. punkts), ka tiesību akts, kas pieņemts, pamatojoties uz LESD 218. panta 3. un 4. punktu, rada tiesiskas sekas. Šķiet, ka, neraugoties uz Tiesas uzsvērtu tiesību akta būtību, tiesiskās sekas tika noteiktas, pamatojoties uz formālu pārbaudi, proti, kā juridisko pamatu minēto noteikumu pārbaudi.

25 — Spriedums Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:2258, 63. un 64. punkts).

65. Ja 2013. gada papildinājums būtu starptautisks nolīgums LESD 218. panta izpratnē (tas ir, “jebkuras saistības, kuras saistoši ir uzņēmies starptautisko tiesību subjekts, neatkarīgi no to veida”)²⁶, tad Padomes celtā prasība acīmredzami būtu vērsta pret tiesību aktu, kas rada tiesiskas sekas. Apstrīdētajā lēmumā būtu izteikta Savienības piekrišana starptautiskā līmenī uzņemties saistības ar šo nolīgumu atbilstoši starptautiskajām tiesībām²⁷. Šāds tiesību akts rada saistības un tādējādi rada tiesiskas sekas²⁸. Savukārt spriedumā Francija/Komisija Tiesa noteica, ka tādēļ, ka starptautisks nolīgums ir paredzēts tiesisku seku radīšanai, tiesību akts, ar kuru tiek prasīts to noslēgt, ir apstrīdams²⁹. Turklāt tad būtu bijis skaidrs arī tas, ka saskaņā ar LESD 218. panta 2. un 6. punktu nevis Komisijai, bet Padomei bija jāvienojas par tā saturu un jāpilnvaro to parakstīt.

66. Tomēr netiek apstrīdēts, ka 2013. gada papildinājums nav šāds nolīgums. Saskaņā gan ar starptautiskajiem tiesību aktiem, gan Savienības tiesībām nolīguma saistošā iedarbība it īpaši ir atkarīga no līgumslēdzēju nodoma uzņemties saistības ar to starptautisko tiesību izpratnē³⁰. Šis nodoms ir jānosaka, it īpaši pamatojoties uz faktiskajiem līguma nosacījumiem, kā arī apstākļiem, kādos tas ticis izstrādāts³¹. Turpretī nolīguma nosaukumam un formai nav izšķirošas nozīmes, lai noteiktu, vai starptautisks nolīgums ir saistošs vai nē³².

67. Šajā lietā 2006. gada SM un 2013. gada papildinājumā ir atspoguļota vēlmju sakritība sarunu rezultātā starp Savienību un Šveici attiecībā uz Šveices politisko apņemšanos risināt sarunas ar Horvātiju par nolīgumu par ŠFI pasākumiem. Tas, vai šī apņemšanās bija vienpusēja vai abpusēja, pats par sevi tiesiski nemaina tā nesaistošo raksturu. Saskaņā ar 2013. gada papildinājuma tekstu Šveice “paredz sniegt ieguldījumu līdz 2017. gada 31. maijam”. Tā arī “piekriņt apspriest[ies]” ar Horvātiju un “piekriņt ierosināt, lai Šveices parlaments apstiprina papildu finansējumu”. Pārējās pamatnostādnes, kas izklāstītas 2006. gada SM un tā pielikumā, attiecas arī uz nolīgumu par ŠFI Horvātijai³³. Tādējādi nolīgums starp Šveici un Savienību sastāv no “pamatnostādņēm” un Šveices apņemšanās ir izteiktas, lietojot terminus, kuros izteikts nodoms, nevis obligāta terminoloģija (piemēram, “ir pienākums” vai “uzņemas”), nosakot saistības. Turklāt ne 2013. gada papildinājumā, ne 2006. gada SM nav iekļautas klauzulas, piemēram, par to stāšanos spēkā, ratificēšanu, reģistrāciju vai deponēšanu kaut kur citur, vai strīdu izšķiršanu par tiem. Šie apsvērumi, kopā ņemot, ļoti rosina domāt, ka ar 2013. gada papildinājumu nebija paredzēts uzņemties saistības.

26 — Spriedums Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400, 83. punkts un tajā minētā judikatūra). LESD 218. pants attiecas uz līgumiem Vīnes 1986. gada Konvencijas par līgumu tiesībām starp valstīm un starptautiskām organizācijām vai starp starptautiskām organizācijām, A/CONF.129/15 (turpmāk tekstā – “Vīnes 1986. gada konvencija”) 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļas nozīmē: skat. spriedumu Francija/Komisija (C-327/91, EU:C:1994:305, 25. punkts). Skat. arī Atzinumu 1/13 (EU:C:2014:2303, 37. punkts).

27 — Saskaņā ar starptautiskajām tiesībām apstiprināšana un parakstīšana ir daži no veidiem, kādā izteikt piekrišanu uzņemties saistības ar līgumu: skat. Vīnes 1986. gada konvencijas 11. pantu un Vīnes 1969. gada Konvenciju par starptautisko līgumu tiesībām (*United Nations Treaty Series*, 1155. sēj., 331. lpp.; turpmāk tekstā – “Vīnes 1969. gada konvencija”).

28 — Skat. gan Vīnes 1969. gada konvencijas, gan Vīnes 1986. gada konvencijas 18. pantu.

29 — Spriedums Francija/Komisija (C-327/91, EU:C:1994:305, 15. punkts).

30 — Skat., piemēram, spriedumu Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 42. punkts).

31 — Skat. spriedumu Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 43. un 44. punkts) un arī Starptautiskās tiesas nolēmumu *Case Concerning Maritime Delimitation and Territorial Questions between Qatar and Bahrain, Jurisdiction and Admissibility* (I.C.J. Reports 1994, 112. lpp., 120. un 121. lpp., 23. punkts). Ja šie termini ir skaidri, līgumslēdzējas puses pēc tam nevar aizbildināties, ka ir paredzējušas citādi (tā paša Starptautiskās tiesas nolēmuma 27. punkts).

32 — Skat. Atzinumu 1/75 (EU:C:1975:145, A sadaļa, otrā rindkopa) un arī Starptautiskās tiesas nolēmumu *Case Concerning Maritime Delimitation and Territorial Questions between Qatar and Bahrain*, minēts iepriekš 31. zemsvītras piezīmē, 120. un 121. lpp., 23. punkts. Tādējādi “saprāšanās memoranda” (turpmāk tekstā – “SM”) vai tā “papildinājuma” izmantošanai nav izšķirošas nozīmes. Skat. arī Starptautiskās tiesas nolēmumu *South West Africa cases, Preliminary Objections* (I.C.J. Reports 1962, 331. lpp.). Faktiski šie termini var tikt izmantoti abu veidu starptautiskajiem nolīgumiem. Apvienoto Nāciju Organizācijas Juridisko jautājumu biroja Līgumu nodaļa komentē, ka termins SM tiek “bieži lietots, lai apzīmētu mazāk formālu starptautisko dokumentu nekā parasts līgums vai starptautisks nolīgums. Bieži vien tajā izklāstīta darbības kārtība saskaņā ar starptautisko ietvarlīgumu. To izmanto arī, lai regulētu tehniskos vai detalizētos jautājumus. [...] Piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija parasti noslēdz [SM] ar dalībvalstīm, lai organizētu Apvienoto Nāciju Organizācijas miera uzturēšanas operācijas vai sagatavotu konferences. Apvienoto Nāciju Organizācija uzskata, ka šādi Apvienoto Nāciju Organizācijas noslēgti [SM] ir saistoši un reģistrē tos *ex officio*” (*United Nations, Treaty Handbook* (2012), 68. lpp.). Skat. arī, piemēram, Aust, A., *Modern Treaty Law and Practice*, 2. izd., Cambridge University Press, 2007, 26. lpp., un Gautier, P., “Non-binding Agreements”. No: *Max Planck Encyclopedia of Public International Law* (Oxford University Press, 2006).

33 — 2013. gada papildinājuma 3. punkts.

68. Apstākļi, kas ietver vienošanos par 2013. gada papildinājumu, norāda uz tādu pašu secinājumu. Apstrīdētā lēmuma 8. apsvērumā ir noteikts, ka 2013. gada papildinājums “nav un nav arī ir paredzēts tam, lai radītu jebkādu saistošus vai tiesiskus pienākumus kādai no pusēm saskaņā ar valsts vai starptautiskajām tiesībām”. Šveices Konfederācijas Federālās padomes Šveices parlamentam sagatavotās atskaites apstiprina šo nostāju. Tas nozīmē arī to, ka neviena līgumslēdzēja puse neatzina, ka tā uzņemas jebkādas saistības, par kuru pārkāpšanu tā varētu būt atbildīga saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

69. Tomēr tas, ka 2013. gada papildinājums nav starptautisks nolīgums LESD 218. panta izpratnē, automātiski nenozīmē, ka nav paredzēts, lai apstrīdētais lēmums radītu tiesiskas sekas. Patiesi, nolīguma (saistoša vai nesaistoša) sekas saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir atšķirīgas no tāda tiesību akta sekām Savienības tiesību izpratnē, ar kuru (kompetenta) Savienības iestāde izsaka piekrišanu tā saturam un pilnvaro to parakstīt³⁴.

70. 2013. gada papildinājums veidoja daļu no kompromisa, kura rezultātā tika noslēgti saistoši nozaru nolīgumi starp Savienību un Šveici, kā arī noteikti parametri tiesiski saistošiem divpusējiem nolīgumiem starp Šveici un katru saņēmēju dalībvalsti. Pamatojoties uz 2013. gada papildinājumu, trešā valsts ierosināja parlamentāro procesu, lai sāktu sarunas ar jaunu Savienības dalībvalsti par saistošu nolīgumu. Parakstīšanas rezultātā, kuru atļāva Komisija, Savienībai tādējādi kļuva saistošas jebkuras sekas, kuras starptautiskajās tiesībās var tikt saistītas ar šo parakstīšanu un ar attiecībām starp nesaistoša nolīguma pusēm.

71. Apstrīdētais lēmums un parakstītais 2013. gada papildinājums rada arī tiesiskas sekas attiecībā pret citām Savienības iestādēm un dalībvalstīm. Tā kā Savienība bija kompetenta parakstīt šādu nolīgumu ar trešo valsti (neatkarīgi no tā, kura iestāde bija pilnvarota apstiprināt un parakstīt to, un no tā, vai kompetence to darīt bija ekskluzīva vai kopīga ar dalībvalstīm), nepieciešamības garantēt Savienības ārējās pārstāvības vienotību un ar to saistītā lojālās sadarbības principa, kā tas piemērojams attiecībām starp dalībvalstīm un Savienību, kā arī starp Savienības iestādēm, rezultātā Savienības iestādēm un dalībvalstīm radās pienākums sadarboties, lai sasniegtu Savienības mērķus, atturēties no kaitēšanas šādai rīcībai un nodrošināt atbilstību starp dažādām Savienības politikas jomām³⁵.

72. Šo iemeslu dēļ uzskatu, ka Padomes prasība patiešām ir celta par apstrīdamu tiesību aktu LESD 263. panta izpratnē.

Būtība

Ievada piezīmes

73. Tomēr Tiesai tiek lūgts vēlreiz izskatīt pilnvaru sadalījumu starp Savienības iestādēm attiecībā uz Savienības ārējās darbības veidu, par kuru Līgumos, šķiet, nav formulētas atsevišķas procesuālās tiesību normas³⁶. Padomes iesniegtajā prasības pieteikumā Tiesa ir aicināta lemt, kuri Savienības tiesību aktu noteikumi ir jāievēro, lai Savienība kļūtu par līgumslēdzēju pusi nesaistošā nolīgumā ar trešo valsti.

34 — Saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir daudzi dažādi instrumenti, kas nav saistoši, tomēr liek starptautisko tiesību subjektiem mainīt savu rīcību, piemēram, līguma interpretācijas, ko veic starptautiskas tiesas un tribunāli, kuru jurisdikcijā ir to darīt, vai nesaistoši starptautiskas organizācijas struktūru lēmumi.

35 — Skat., piemēram, LES 21. panta 3. punktu, kā arī LESD 7. un 205. pantu.

36 — Skat. arī, piemēram, spriedumus Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400) un Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:663).

74. Ja LES 17. pantā Komisijai nav piešķirtas pilnvaras apstiprināt un atļaut Savienībai parakstīt nolīgumu, piemēram 2013. gada papildinājumu, tad Komisija nav ievērojusi principu, kas skaidri formulēts LES 13. panta 2. punkta pirmajā teikumā, un apstrīdētais lēmums ir jāatceļ. Tas nozīmētu arī to, ka LES 17. pants nav bijis atbilstošs juridiskais pamats apstrīdētā lēmuma pieņemšanai.

75. Turpretim, ja Tiesa noraida pirmo pamatu, tad šī lēmuma likumība tomēr vēl var tikt apstrīdēta. Tas tā ir tāpēc, ka tiesību akta, piemēram, apstrīdētā lēmuma, pamatā ir jābūt materiāltiesiskai Savienības kompetencei un tajā ir jānorāda atbilstošais juridiskais pamats. Loģiski – jautājums, vai Savienībai ir materiāltiesiska kompetence, patiešām ir jāuzdod pirms jautājuma par pilnvaru sadali starp Savienības iestādēm attiecībā uz Savienības kompetencē esošiem jautājumiem. Tas ir jāuzdod arī pirms jautājuma par kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm (jautājuma, par kuru lietas dalībniecēm bija sava nostāja procesuālajos rakstos³⁷) un pirms prasības norādīt juridisku pamatu. Turklāt lietas dalībnieču strīds par LES 16. un 17. panta piemērošanas jomu varētu zaudēt nozīmi, ņemot vērā to noteikumu saturu, ar kuriem ir piešķirta materiāltiesiskā kompetence. Ciktāl šajos noteikumos ir noteikta skaidri izteikta procedūra, kā rīkoties, lai izmantotu izskatāmo kompetenci, ne LES 16. pantā, ne 17. pantā vien nevarētu būt reglamentēts jautājums par to, kuras iestādes kompetencē bija rīkoties.

76. Tāpēc man šķiet, ka Tiesai ir lūgts izlemt principiālu jautājumu (“kam ir pilnvaras rīkoties – Padomei vai Komisijai?”) apstākļos, kādos šis jautājums varbūt nav jāizskata. Tas tā ir tāpēc, ka Tiesai *nav* lūgts pārskatīt apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, pamatojoties uz apsvērumiem saistībā ar Savienības materiāltiesisko kompetenci, vai to, ka lēmumā nav nekādas norādes par šo kompetenci. Lai gan piekrītu, ka neviena no lietas dalībniecēm nevarētu būt ieinteresēta uzdot šos jautājumus, Padomes iesniegtais prasības pieteikums tomēr izraisa vairākus sākotnējus jautājumus par Savienības kompetenci.

77. Tiesas kompetencē ir pēc savas ierosmes ierosināt jautājumu, vai konkrēta Savienības iestāde ir pilnvarota rīkoties³⁸. *A fortiori* tas pats attiecas arī uz pašas Savienības kompetenci. Tas ir jautājums ar tādu konstitucionālo nozīmi, ka tas ir saistīts ar sabiedrisko kārtību. Tiesas sēdē Tiesa uzdeva jautājumus lietas dalībniecēm tieši par šo jautājumu. Tomēr neviena no lietas dalībniecēm neatbildēja uz jautājumu par to, kuri saskaņā ar kompetences piešķiršanas principu ir tie Līguma noteikumi, ar kuriem Savienībai ir tikusi piešķirta kompetence apstiprināt SM un ar lēmumu atļaut to parakstīt attiecīgajā jomā (neatkarīgi no tā, vai šie noteikumi bija vai nebija jānorāda apstrīdētajā lēmumā). Tā vietā abas lietas dalībnieces aplūkoja tikai prasību norādīt juridisko pamatu. Komisija argumentēja, ka apstrīdētais lēmums nav juridiski saistošs un tādēļ nav bijis jānorāda (materiālais) juridiskais pamats; pietiekami esot bijis atsaukties uz LES 17. pantu. Ja tāda būtu Komisijas nostāja, tad Komisijai, loģiski, būtu jālūdz Tiesai noraidīt Padomes prasību kā nepieņemamu, jo nebūtu neviena apstrīdama tiesību akta saskaņā ar LESD 263. pantu³⁹. Iespējams, Padome uzskatīja, ka apstrīdētajam lēmumam ir bijušas tiesiskas sekas (citādi tā nebūtu iesniegusi prasības pieteikumu), – tiesas sēdē tā piekrita, ka tai ir tāda nostāja, – un tomēr tā neapgalvoja, ka apstrīdētais lēmums būtu jāatceļ, jo tajā nav norādīts (materiālais) juridiskais pamats. Man šķiet, ka tā rezultātā Tiesa nevar faktiski izvērtēt nedz Savienības kompetenci, nedz nepieciešamību norādīt juridisko pamatu.

78. Netiek uzdots jautājums par to, vai saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem un Savienības tiesību aktiem Savienība var kļūt par nesaistoša nolīguma dalībnieci. Netiek apstrīdēts arī tas, ka Komisijai, kam uzticēta Savienības ārējā pārstāvība⁴⁰, ir jāapspriež šādi nolīgumi un, principā, Komisija var tos parakstīt. Turklāt Padome pati, šķiet, ir pieņēmusi, ka saprašanās memorands vai citi tādi instrumenti, ar kuriem Savienība uzņemas politiskas saistības, no vienas puses, atšķiras no

37 — Skat. tālāk 82.–84. punktu.

38 — Skat., piemēram, spriedumu *Salzgitter*/Komisija (C-210/98 P, EU:C:2000:397, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 — Pienākums norādīt pamatojumu attiecas uz visiem tiesību aktiem, par kuriem var tikt iesniegta prasība par atcelšanu: skat. spriedumu *Komisija*/Padome (C-370/07, EU:C:2009:590, 42. punkts).

40 — Skat. LES 17. panta 1. punktu.

administratīviem pasākumiem, kurus Savienības iestāde vai struktūra var slēgt savā vārdā saskaņā ar administratīvās autonomijas principu, kas paredzēts LESD 335. pantā, no otras puses. Attiecībā uz sākotnējiem jautājumiem par tiesībspēju, rīcībspēju un kompetenci saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem un Savienības tiesībām ir jāatsaucas uz principiem, kas norādīti manos secinājumos apvienotajās lietās C-103/12 un C-165/12 Parlaments un Komisija/Padome⁴¹.

79. Padomes nostāja par abiem pamatiem atbilst nostājai, kas izklāstīta Padomes dokumentā par Eiropas Savienības saprašanās memorandu, kopīgu paziņojumu un citu tekstu, kuros ietvertas politiskās saistības, noslēgšanu ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām⁴². Šis dokuments tika sagatavots, ņemot vērā priekšvēsturi, ko Padome uzskatīja par arvien pieaugošu tendenci Komisijai parakstīt nesaistošus instrumentus, kuros ietvertas Savienības politiskās saistības. Savos procesuālajos rakstos Komisija atsauca uz savu paziņojumu, reaģējot uz šo dokumentu, paužot viedokli, ka “[..] [Padomes nostāja] neatbilst Līgumos noteiktajam institucionālajam līdzsvaram”, un apstiprinot, ka “ārēji pārstāvēt Savienību, Komisija piemēros attiecīgos Līgumu noteikumus”.

80. Tas, vai sākotnējais pasākums (tas ir, 2012. gada secinājumi), ar kura palīdzību Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis pilnvaroja risināt sarunas par 2013. gada papildinājumu, ir LESD 263. panta aptverts tiesību akts un ir citādi atļauts saskaņā ar Līgumiem, ir jautājumi, kas (loģiski) netiek uzdoti Tiesai. Patiešām, būtu pārsteigums, ja Padome lūgtu atcelt pati savus secinājumus. Un, iespējams, arī Komisija nav ieinteresēta tos atcelt. Tāpēc uzskatu, ka nav jāizskata Komisijas iebildumi pret hibrīdaktu izmantošanu un tas, vai Tiesas nolēmums lietā C-28/12 Komisija/Padome⁴³ nerada šaubas par 2012. gada secinājumu spēkā esamību.

81. Visbeidzot, pastāv dažas domstarpības par to, vai jautājums par kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm attiecībā uz 2013. gada papildinājumu tiek (vai netiek) izskatīts Tiesā un vai tas ir pamats, balstoties uz kuru ir lūgts atcelt apstrīdēto lēmumu. Vispirms izskatīšu šo jautājumu.

Savienības un dalībvalstu kompetences

– Argumenti

82. Padomes pirmā pamata kontekstā tā apgalvo, ka tā saprot, ka Komisijas 2012. gada 17. decembra paziņojumā ir pausta Komisijas nepieņemšana dalībvalstu iesaistei un pieņemšana saņemta pilnvarojumu no Padomes, rīkojoties saskaņā ar LES 16. pantu. Tā piebilst, ka, parakstot 2013. gada papildinājumu pati savā vārdā un Savienības vārdā, Komisija nav ievērojusi dalībvalstu kompetenci un tādējādi ir pārkāpusi kompetences piešķiršanas principu, kas noteikts saskaņā ar LES 4. panta 1. punktu. Šis arguments ir izvirzīts arī Padomes otrā pamata atbalstam.

83. Padome atzīst, ka tā nav izvirzījusi atsevišķu pamatu par Savienības kompetences kopīgo vai ekskluzīvo raksturu. Tomēr Padome apgalvo, ka tās apsvērumi šajā jautājumā ir bijuši skaidri un pietiekami un veido būtisku daļu no faktiskā un tiesiskā konteksta, pierādot, ka Komisija ir pārkāpusi pilnvaru sadalījuma principu un lojālas sadarbības principu. Pazīmes, kas norāda uz kopīgas kompetences esamību, ir šādas: i) ŠFI attiecas uz Šveices palīdzību saņēmējām dalībvalstīm; ii) lai gan ŠFI ir atspoguļotas politiskās saistības, pašiem ieguldījumiem ir izveidota juridiska struktūra ar saistošiem divpusējiem līgumiem starp Šveici un katru saņēmēju dalībvalsti; iii) ne visām dalībvalstīm ir tiesības uz šo palīdzību un iv) rezultātā summas saņēmējai dalībvalstij tiek novirzītas tieši no

41 — EU:C:2014:334, 86. un 94.–101. punkts.

42 — Dokuments 12498/13 (Komisijas iebildumu raksta pielikums). Šis dokuments neattiecas uz instrumentiem, kuros ir tikai administratīvas vienošanās par praktisko sadarbību starp Savienības iestādi vai struktūru un trešo valsti vai starptautisko organizāciju.

43 — EU:C:2015:282. Skat. iepriekš 9. zemsvirtras piezīmi.

Šveices, nevis ar Savienības budžeta starpniecību. Katrā ziņā Padome uzskata, ka Savienības kompetences kopīgais vai ekskluzīvais raksturs parakstīt 2013. gada papildinājumu nevar ietekmēt procedūru, kāda ir jāievēro attiecībā uz šo parakstīšanu, un ka Līgumos Padomes prasības nav ierobežotas ar savu prerogatīvu aizsardzību.

84. Komisija uzskata, ka Padome nav pamatojusi savu apgalvojumu par to, ka 2006. gada SM un divi papildinājumi attiecās uz Savienības un dalībvalstu kopīgu kompetenci, kā arī nav formulējusi pamatu attiecībā uz dalībvalstu kompetenci. Katrā ziņā dalībvalstu kompetence un prerogatīvas esot jāaizstāv dalībvalstīm, nevis Padomei.

– Vērtējums

85. Manā izpratnē abi pamati ir tādi, ka Padome lūdz atcelt apstrīdēto lēmumu tādēļ, ka Komisija nav ievērojusi pilnvaru sadalījumu starp Padomi un Komisiju, kā arī lojālas sadarbības principu, kas piemērojams, īstenojot savas pilnvaras, attiecībā pret citām iestādēm. Padome ir atzinusi, ka tā nav norādījusi nekādu pamatu, apgalvojot, ka Komisija nav ņēmusi vērā vai nu kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm, vai lojālas sadarbības pienākumu, kas piemērojams starp Savienības iestādēm un dalībvalstīm. Tādējādi Tiesai ne ar vienu no šiem pamatiem nav lūgts atcelt apstrīdēto lēmumu.

86. Pieņemot, ka ar argumentiem par kopīgo kompetenci tiek atbalstīts pamats (pamati), ar kuru (kuriem) ir pamatots tās prasības pieteikums, Padome ignorē atšķirību starp argumentu un pamatu. Pamats ir apgalvojums, kas, ja tas tiek apstiprināts, rezultātā noved pie izvirzīto prasījumu apmierināšanas⁴⁴. Turpretim ar argumentu tiek paskaidrots vai norādīts, *kādēļ* pamats ir jāapmierina, un tādējādi tam būtu jāspēj radīt šo rezultātu. Tāpēc argumentam ir jāatbalsta pamats. Šajā lietā Padomes skaidri izteiktajos argumentos par kopīgo kompetenci nav paskaidrots, *kāpēc* apstrīdētajā lēmumā nav ievērots vai nu pilnvaru sadalījums starp Padomi un Komisiju (pirmais pamats), vai lojālas sadarbības princips, kas jāievēro, īstenojot savas pilnvaras (otrais pamats). Faktiski Padome pati piekrīt, ka šie argumenti neietekmēs procedūru. Uzskatu, ka Padomes argumenti par kopīgo kompetenci tādēļ ir neiedarbīgi.

87. Katrā ziņā ne Padome, ne dalībvalsts, kas iestājusies lietā, nav pamatojušas savus argumentus attiecībā uz kopīgo kompetenci, norādot Līguma noteikumus, kuros, pēc to uzskata, ir noteikta i) Savienības kompetence un ii) šīs kompetences kopīgais raksturs.

88. Tas nenozīmē, ka Līgumi neļāva Padomei pamatu balstīt uz to, ka cita iestāde nav ievērojusi kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm. Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai prasības tiesības, kas ir pieejamas dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai saskaņā ar LESD 263. panta otro daļu, nav ierobežotas ar tiesību celt prasību pierādīšanu⁴⁵. Katrs no šiem prasītājiem var lūgt atcelt ar LESD 263. pantu aptverto tiesību aktu, un tam nav jāpierāda tiesības celt prasību⁴⁶. Uzskatu, ka tas nozīmē, ka katrs no šiem lietas dalībniekiem var pamatot savu prasību ar pamatu par cita lietas dalībnieka prerogatīvu.

44 — Tas *a contrario* izriet, piemēram, no sprieduma *EFMA*/Padome (C-46/98 P, EU:C:2000:474, 38. punkts).

45 — Skat. spriedumus *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 53. punkts) un Parlaments/Padome (C-355/10, EU:C:2012:516, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 — Skat., piemēram, spriedumu *Komisija/Padome* (C-28/12, EU:C:2015:282, 18. punkts un tajā minētā judikatūra). Prasība, ka prasības pieteikums ir jāiesniedz, lai aizsargātu prasītāja prerogatīvas, ir piemērojama tikai prasībām saskaņā ar LESD 263. panta trešo daļu, proti, tām prasībām, ko ir cēlusi Revīzijas palāta, Eiropas Centrālā banka vai Reģionu komiteja.

Padomes un Komisijas pilnvaras (pirmais pamats)

– Argumenti

89. Padomes pirmais pamats ir tāds, ka, parakstot 2013. gada papildinājumu Savienības vārdā un bez iepriekšējas Padomes atļaujas, Komisija ir lēmusi par Savienības politiku. Tādējādi tā ir pārkāpusi LES 13. panta 2. punkta pirmajā teikumā noteikto pilnvaru sadalījuma principu, kā arī institucionālā līdzsvara principu. Komisija arī nevarēja atļaut šo parakstīšanu bez iepriekšējas Padomes piekrišanas, pamatojoties pati uz savām pilnvarām saskaņā ar LES 17. pantu. Saskaņā ar LES 16. pantu Padome nosaka Savienības politiku, *inter alia*, ārējās attiecībās. Tādējādi Padome atļauj risināt sarunas un apstiprina politiskās saistības, kuras Savienība uzņemas attiecībās ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Lai gan Komisija pārstāv Savienības pozīciju (izņemot attiecībā uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī citus Līgumos paredzētus gadījumus), tā nevar noteikt tās saturu. Padome argumentē, ka politikas veidošana un Savienības ārējās darbības izstrādāšana ir plašāka nekā Savienības nostājas noteikšana. Turklāt sarunu uzsākšana ar trešo valsti vai citu starptautisku organizāciju pati par sevi ir politikas veidošanas darbība. Tas tā vēl jo vairāk ir saistībā ar parakstīšanas lēmumu; parakstīšana atspoguļo Savienības piekrišanu dokumenta saturam. Tā kā šis saturs nevar tikt paredzēts *ex ante*, nevar teikt, ka tas būtu ietverts kādā “noteiktā nostājā”.

90. Padome it īpaši apgalvo, ka Komisija Savienības nostāju ir noteikusi, vienpusēji nolemjot: i) izturēties pret šo jautājumu kā tādu, kas ietilpst Savienības ekskluzīvā kompetencē; ii) mainīt 2013. gada papildinājuma parakstītājus tā, ka Komisija to Savienības vārdā parakstīja viena pati, un iii) atļaut parakstīt 2013. gada papildinājumu un tādējādi apstiprināt tā saturu. Attiecībā uz pirmajiem diviem punktiem Komisija ir rīkojusies pretrunā Padomes skaidri izteiktajai gribai.

91. Tas, ka nav piemērojams LESD 218. pants, neliedz Padomei iesaistīties šādu dokumentu apspriešanas un noslēgšanas procedūrā – LESD 218. pantā ir atspoguļots vispārējs pilnvaru sadalījums saskaņā ar LES 16. un 17. pantu.

92. Padome tālāk argumentē, ka parakstītais teksts, kas nosūtīts Šveices iestādēm 2013. gada 7. novembrī, nav tāds pats kā teksts, kas tika apspriests Padomes sagatavošanas struktūrās, jo bija atšķirīgi parakstītāji un statuss, kādā viņi to parakstīja. Komisija faktiski nav ļāvusi Padomei parakstīt un nosūtīt savu 2013. gada papildinājuma versiju. Ja tas būtu izdarīts, Šveices iestādēm būtu bijušas divas dažādas versijas. Tas būtu pretrunā Savienības ārējās pārstāvības vienotības principam (un tas izskaidro, kāpēc Padome nelūdza un nevarēja lūgt atkārtoti apspriest 2013. gada papildinājumu).

93. Visbeidzot, runājot par Komisijas atsaukšanos uz tās izpildvaras un vadības funkcijām saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu, Padome nesaskata, bet Komisija to nav izskaidrojusi, kāpēc, ja LES 17. panta 1. punktā ir piešķirtas parakstīšanas pilnvaras, tajā nebūtu piešķirtas arī pilnvaras sākt sarunas.

94. Komisija uzskata, ka tā ir kompetenta parakstīt nesaistošus politiska rakstura aktus Savienības vārdā, ciktāl tie atspoguļo esošo Savienības nostāju. Parakstīšana esot tikai Padomes iepriekš noteiktās politiskās nostājas ārējās pārstāvības darbība. Tādējādi ne vienmēr esot vajadzīga atļauja, lai Komisija sāktu sarunas par to un parakstītu tās galīgo versiju. Padome nepareizi aizstāvēt faktisku LESD 218. panta 3. un 5. punkta piemērošanu.

95. Komisija atgādina, ka kopējās nostājas pastāvēšanai nav obligāti, lai tā būtu noteiktā formā⁴⁷. Tādējādi Savienības nostāja var tikt noteikta, pamatojoties uz Padomes secinājumiem. Šajā lietā apstrīdētajā lēmumā neesot bijis novirzes no Savienības nostājas par ŠFI Horvātijai, kas noteikta 2012. gada secinājumos. Arī Padome nedz apstrīd, ka 2013. gada papildinājuma saturs atbilst šai

⁴⁷ — Spriedums Komisija/Zviedrija (C-246/07, EU:C:2010:203, 77. punkts).

nostājai, nedz lūdz to atkārtoti apspriest. 2012. gada secinājumos ļoti precīzi ir noteikta faktiskā struktūra un metodika. Komisijai neesot bijusi atstāta nekāda rīcības brīvība sarunām par katru no elementiem. Padome neesot iesniegusi informāciju, nemaz nerunājot par pierādījumiem, kas liecinātu, ka Komisija būtu atkāpusies no šīs sistēmas.

96. 2013. gada papildinājuma parakstīšana esot bijusi Savienības ārējās pārstāvības forma, kas Komisijai uzticēta LES 17. panta 1. punktā. Tā varot būt saistīta arī ar Komisijas izpildvaras un vadības funkcijām saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu, kas atspoguļotas 2006. gada SM, kā arī 2008. gada un 2013. gada papildinājumos. Komisija apgalvo, ka Padomes nostāja ir neskaidra. No vienas puses, Padome apgalvo, ka politikas veidošanas jēdziens ir plašāks nekā Savienības nostājas noteikšana. Ja tas tā būtu, tad Komisija varētu rīkoties plašāk – noteiktās Savienības politikas ietvaros. No otras puses, Padome arī apgalvo, ka LES 16. panta 1. punktā ir pieprasīts, lai Komisija pirms parakstīšanas lūdz Padomes piekrišanu. Komisija turklāt atzīmē, ka LES 17. panta 1. punktā ir atspoguļots Līguma par Konstitūciju Eiropai I-26. pants – saistībā ar diskusiju par šo Eiropas konvencijas noteikumu 2003. gadā⁴⁸ Komisija, kuru atbalstīja vairāku dalībvalstu pārstāvji, lūdza atzīt savu lomu un atbildību ārējā pārstāvībā un to panāca.

97. Komisija konstatē, ka netiek apstrīdēts, ka tā pastāvīgi un pietiekami labi ir informējusi Padomi. Savā atbildē Padome pirmo reizi atsaucas uz informāciju, ko tā saņēmusi par apspriestā ieguldījuma apjomu. Tomēr Komisija norāda uz Šveices konsekventi pausto nostāju, ka Šveices ieguldījuma summas noteikšana bija Šveices vienpusējs lēmums. Komisija netika informēta ne par vienu Padomes iebildumu pret saziņas rezultātiem ar Šveici. Prasības pieteikumā Padome nav izteikusi nekādus iebildumus pēc būtības (un nevarēja tos izteikt).

98. Katrā ziņā Padome par 2013. gada papildinājuma saturu un tā saistību ar 2012. gada secinājumiem nevar paust bažas pirmo reizi savā atbildē. Tās būtu bijis jāpiemin Padomē notikušo sanāksmju laikā vai, vēlākais, Padomes iesniegtajā prasības pieteikumā. Pat ja šie apgalvojumi ir pieņemami, tie ir nepamatoti. Tiem nav nekāda sakara ar LES 16. pantu; tie attiecas uz 2013. gada papildinājuma būtību, nevis Padomes pilnvarām. Ja, kā uzskata Komisija, Padome atsaucas uz secinājumu it kā hibrīdo (Savienības un starpvaldību) raksturu, šādiem hibrīdaktiem nav nekāda pamata Līgumos. Tāpat Līgumos nav paredzēta nekāda rotējošās Padomes prezidentūras loma papildinājumu parakstīšanā. Turklāt Padomes argumentācija ir bez satura, jo Padome neiebilst pret ŠFI apjomu. Komisija ir nodrošinājusi Padomes jau noteiktās pieejas kontinuitāti.

– Vērtējums

99. LES 13. panta 2. punkta pirmajā teikumā ir atspoguļots institucionālā līdzsvara princips un pieprasīts, lai katra iestāde īstenotu savas pilnvaras, pienācīgi ņemot vērā citu iestāžu pilnvaras⁴⁹. Ja viena iestāde aizskar citas iestādes prerogatīvas, šis noteikums nav ievērots.

100. Vai šajā lietā Komisija ir pārsniegusi savas pilnvaras, kas noteiktas saskaņā ar Līgumiem, it īpaši LES 17. pantu, un, iespējams, aizskārusi Padomes prerogatīvas, kas noteiktas saskaņā ar LES 16. pantu? Ja jā, tad vai šis secinājums ir pietiekams, lai atceltu apstrīdēto lēmumu.

101. Manuprāt, uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši.

102. Lietā par Komisijas pilnvarām pieņemt vadlīnijas jautājumā par sadarbību tiesiskā regulējuma un pārskatāmības jomā ar Amerikas Savienotajām Valstīm Tiesa ir uzskatījusi, ka ar nosacījumiem, atbilstoši kuriem var tikt īstenots tāds pasākums kā nesaistošas vadlīnijas, tiek pieprasīts, lai “pienācīgi tiktu ņemta vērā pilnvaru sadale un [Līgumu attiecīgajā jomā] noteiktais institucionālais

48 — OV 2004, C 310, 1. lpp.

49 — Skat. spriedumu Komisija/Padome (C-73/14, EU:C:2015:663, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

līdzsvars”⁵⁰. Tas nozīmē, ka īpašas procedūras trūkums Līgumos par noteiktu darbības veidu nav šķērslis, lai izmantotu šos dokumentus Savienības ārējās attiecībās. Tiesa brīdināja, ka tās spriedums nav “jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiktu apstiprināta Komisijas aizstāvētā nostāja, ka apstākļi, ka tādām aktam kā vadlīnijas nav saistoša spēka, ir pietiekams, lai šai iestādei piešķirtu kompetenci to pieņemt”⁵¹. Lai gan Tiesa tādējādi secināja, ka (tagadējais) LESD 218. pants nav piemērojams⁵², tā netaisīja pozitīvu spriedumu par piemērojamo procedūru un attiecīgajām iestāžu pilnvarām attiecībā uz minētajā lietā izskatītajām vadlīnijām.

103. Šajā lietā LES 17. pants ir vienīgais apstrīdētajā lēmumā noteiktais juridiskais pamats. Nav pieminēta Savienībai piešķirtā kompetence pieņemt tādu lēmumu kā šajā lietā⁵³.

104. Savienības politika tiek formulēta Eiropadomes un Padomes līmenī. Bez to iepriekšējas iesaistīšanās Komisija nevar zināt, kādu Savienības politiku pārstāvēt (ārēji). Padomes pilnvaras saskaņā ar LES 16. panta 1. punkta otro teikumu Līgumos paredzēto politikas veidošanas funkciju veikšanā⁵⁴ nozīmē, ka Padomes prerogatīva ir lemt par to, kāda (bez)darbība ir nepieciešama Līgumos (it īpaši Līgumā par Eiropas Savienības darbību) paredzētās kopējās politikas īstenošanai⁵⁵. Padomei tas ir jādara, ņemot vērā Eiropadomes nostāju saskaņā ar LES 15. panta 1. punktu par Savienības vispārējās politikas virzieniem un prioritātēm. LES 16. panta 6. punkta trešajā daļā ir apstiprināta šī saistība. Eiropadome nosaka stratēģiskās pamatnostādnes; pamatojoties uz šīm pamatnostādnēm, Ārlietu padome izstrādā Savienības ārējo darbību.

105. Pēc tam Komisija saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu (*inter alia*) nodrošina Līgumu un saskaņā ar tiem veikto pasākumu piemērošanu, veic Līgumos paredzētās saskaņošanas, izpildvaras un vadības funkcijas un, ievērojot dažus izņēmumus, nodrošina Savienības un tās politikas pārstāvību ārējo attiecību jomā⁵⁶.

106. Tādējādi ārējo attiecību kontekstā, tā kā LES 21. panta 2. punktā ir norādīts, ka Savienība nosaka un īsteno kopējo politiku un darbības, lai sasniegtu tajā norādītos mērķus, Eiropadome nosaka Savienības stratēģiskās intereses un mērķus ārējo attiecību jomā⁵⁷, Padome nosaka šo politiku, bet Komisija veic pasākumus, ar kuriem tiek īstenota šī politika.

107. Tas, kas saistīts ar katrām pilnvarām, daļēji būs atkarīgs no instrumenta, ar kura palīdzību Savienība veic ārējās darbības. Dažu veidu instrumentiem Līgumos ir skaidri noteikta katras iestādes loma ārējā darbībā un noteikti procesuālie noteikumi Savienības (un iestāžu, ar kuru starpniecību tā darbojas) iesaistīšanai. Visizplatītākais piemērs ir LESD 218. pants. Tomēr atšķirībā no Savienības iekšējās darbības tie instrumenti, ar kuru palīdzību Savienība veic ārējās darbības, nav tikai tie

50 — Spriedums Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 40. punkts). Skat. arī spriedumu *AETR* (22/70, EU:C:1971:32, 72. punkts) un manus secinājumus apvienotajās lietās Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:334, 99. un 100. punkts).

51 — Spriedums Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 40. punkts).

52 — Spriedums Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 45. punkts).

53 — Skat. iepriekš 75.–77. punktu.

54 — Manas interpretācijas frāzei “kā noteikts Līgumos” skaidrojumu skat. manus secinājumos lietā Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:490, 93. un 94. punkts).

55 — Spriedums Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400, 50. punkts).

56 — Skat. arī manus secinājumus lietā Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:490, 104. punkts).

57 — Skat. arī LES 22. panta 1. punkta pirmo daļu. Eiropadomes pieņemtie lēmumi tiek īstenoti saskaņā ar Līgumos noteiktajām procedūrām (skat. LES 22. panta 1. punkta trešo daļu).

instrumenti, kuri Līgumos ir skaidri paredzēti, kuriem ir noteikta forma un sekas un kuros ir formulēti veicamie procesuālie pasākumi⁵⁸. Tas, kā Savienība kā starptautiska juridiska persona⁵⁹ rīkojas starptautiskajā līmenī, drīzāk ir atkarīgs gan no starptautisko tiesību, gan Savienības tiesību aktiem⁶⁰.

108. Citur esmu pieņēmusi, ka, ņemot vērā, ka nav atsevišķu noteikumu, ar kuriem būtu formulētas procedūras, kas ļautu Savienībai veikt ārējās darbības, izmantojot vienpusēji saistošu deklarāciju, var būt iespējams pēc analogijas piemērot LESD 218. pantu (tā daļas)⁶¹. Tomēr, ja Savienības ārējā darbība *nav* paredzēta, lai noteiktu saistības Savienībai (un jebkurām citām personām, kas tajā iesaistītas), es neredzu pamatu šai pieejai.

109. Šajā lietā Komisija piekrīt, ka Padomei bija jālemj par to, vai sākt sarunas ar Šveici, lai panāktu nolīgumu par ŠFI Horvātijai; šis lēmums bija saistīts ar politikas veidošanu. Tiesas sēdē Komisija atzina, ka 2012. gada secinājumi tai bija pamats sākt šīs sarunas. Tas nozīmē, ka Komisija piekrīt arī tam, ka LES 17. panta 1. punkts nebūtu pareizais juridiskais pamats lēmumam sākt sarunas.

110. Piekrītu, ka Padomes uzdevums ir izvērtēt situāciju un izlemt, vai Savienībai ir jāuzsāk sarunas ar trešo valsti, lai panāktu nolīgumu jautājumā, kas ir daļa no jomas “vai ir saistīts ar” jomu, kurā Savienība ir kompetenta (neatkarīgi no tā, vai šī kompetence ir ekskluzīva vai kopīga), un lemt par Savienības politiku un interesēm, kas jāīsteno, un par jebkuriem ierobežojumiem.

111. Uzskatu, ka politikas veidošana ietver lēmumu, ka mērķis, kas ir Savienības kompetencē, var tikt sasniegts, panākot trešās valsts (saistošu vai nesaistošu) apņemšanos veikt finanšu ieguldījumu jaunā dalībvalstī saskaņā ar nākotnes divpusēju nolīgumu starp šīm abām līgumslēdzējām pusēm (pieņemot, ka šāds lēmums nav ticis pieņemts iepriekš) un tādējādi piedaloties ārējā darbībā sarunu veidā, kā arī, iespējams, pēc tam vienojoties par instrumentu, lai panāktu šo apņemšanos.

112. Pēc tam, kad Padome ir izmantojusi šo prerogatīvu, atļaujot risināt sarunas, Komisijas uzdevums ir pārstāvēt Savienību sarunās saskaņā ar Padomes atļauju, kā arī Savienības politiku un interesēm. Tomēr ar šo Padomes sākotnējo lēmumu netiek atceltas Padomes pilnvaras saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu lemt par to, vai Savienībai būtu jāklūst par līgumslēdzēju pusi no šīm sarunām izrietošā instrumentā un tas jāparaksta.

113. Padomei ir jāpārbauda nolīguma saturs, izmantotā ārējās darbības forma, tas, vai ir ievēroti visi attiecīgie ierobežojumi, kā arī turpmākā nepieciešamība Savienībai kļūt par šā nolīguma slēdzēju pusi. Šie apsvērumi ir piemērojami bez atšķirības gan saistošiem, gan nesaistošiem nolīgumiem, kuros Savienībai ir jāklūst par līgumslēdzēju pusi. Tādos apstākļos kā šajā lietā Padomei ir jāizlemj, vai Savienības un trešās valsts faktiskās apņemšanās nolīgumā sekmē paredzētā mērķa sasniegšanu, vai šādas apņemšanās nepieciešamība un ārējās darbības forma vēl arvien ir būtiska, vai Savienība ir gatava to pieņemt un vai Savienība piekrīt jebkurām sekām, ar ko starptautiskajās tiesībās (un Savienības tiesību aktos) var būt saistīta šī ārējā darbība. Tātad tikai pats fakts, ka panāktā nolīguma saturs atbilst Padomes dotajām sarunu pilnvarām, nenozīmē, ka Komisija var neņemt vērā Padomes pilnvaras saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu, lai izlemtu, vai kļūt par līgumslēdzēju pusi tādā nolīgumā kā, piemēram, 2013. gada papildinājums. Tāpat Padomes klusēšana attiecībā uz 2013. gada papildinājuma saturu nebūt nenozīmē, ka tā ir izmantojusi savas pilnvaras un akceptējusi lēmumu apstiprināt un parakstīt 2013. gada papildinājumu.

58 — Tādējādi nav likumdošanas aktu saraksta, kas būtu līdzvērtīgs LESD 288. pantā ietvertajam to likumdošanas aktu sarakstam, kādi ir pieejami Savienības iekšējā darbībā.

59 — Skat. LES 47. pantu.

60 — Skat. arī manus secinājumus apvienotajās lietās Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:334, 107. punkts) un manus secinājumus lietā Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:490, 94. punkts).

61 — Skat. manus secinājumus apvienotajās lietās Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:334, 112.–121. un 123. punkts). Par iespēju piemērot LESD 218. pantu citā kontekstā skat. arī ģenerāldoktora P. Krusa Viljalona [*P. Cruz Villalón*] secinājumus lietā Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:289, 101.–114. punkts).

114. Katrā ziņā nav tā, ka 2013. gada papildinājuma saturs pilnībā atbilst 2012. gada secinājumu saturam. Apspriežot 2013. gada papildinājumu, izvēli izdarīja un lēmumus pieņēma Komisija. Padomei bija jāapstiprina šie lēmumi. Ārējās pārstāvības uzdevumā nav ietverta lēmuma pieņemšana par to, vai Savienībai būtu jāpiedalās noteikta veida ārēja darbībā, kam ir īpašs saturs un kas rezultātā Savienībai (un, iespējams, dalībvalstīm) rada īpašas politiskās un juridiskās sekas. Šajā lietā 2012. gada secinājumos netika noteikts ŠFI kopējais apjoms, finansēšanas ilgums, kad finansēšana sāktos un beigtos, vai tas, cik lielā mērā būtu jāpiemēro 2006. gada SM un tā pielikums. 2013. gada papildinājumā katram no šiem jautājumiem tika piešķirts īpašs saturs. Arī 2012. gada secinājumos iepriekš netika noteikts un nevarēja tikt noteikts, vai Savienībai vēl aizvien būtu vēlams noslēgt 2006. gada SM papildinājumu, kas izrietēja no sarunām.

115. Tādējādi noraidu Komisijas apgalvojumu par to, ka 2012. gada secinājumos faktiskais ietvars un metodika bija izklāstīti tā, ka nebija atstāta nekāda rīcības brīvība reālām Komisijas sarunām. Faktiski Padome sarunās par nolīgumu bija piešķirusi Komisijai ievērojamu rīcības brīvības pakāpi. Tomēr tā *nebija atļāvusi* Komisijai pašai izlemt, vai sarunu rezultāts ir atbilstošs Savienības īstenotajai politikai un saistībā ar to vēl arvien vēlams un vai tāpat ir jāatļauj vienam vai vairākiem no tās locekļiem vieniem pašiem parakstīt rezultātā iegūto papildinājumu Savienības vārdā. Lai arī Šveice vienpusēji noteica ŠFI apjomu, tomēr Padomes uzdevums bija pārbaudīt, vai, ņemot vērā īstenoto politiku un plašāko kontekstu, kurā 2013. gada papildinājums tika noslēgts, šis apjoms ir pietiekams. Turklāt 2013. gada papildinājums bija ne tikai esošo, saskaņā ar 2006. gada SM noteikto apņemšanos skaidrojums vai piemērošana. Lemjot par 2013. gada papildinājumu, bija atsevišķi jāizvērtē, vai attiecībā uz Horvātiju ŠFI (vēl arvien) ir nepieciešams un ar kādiem nosacījumiem.

116. Komisija, lai apgalvotu, ka tā varēja parakstīt 2013. gada papildinājumu, pamatojoties uz to, ka šādas funkcijas tai ir uzticētas saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu, nevar arī atsaukties uz to, ka tā uzņēmās realizēt izpildvaras un vadības funkcijas saskaņā ar 2006. gada SM un dažādiem papildinājumiem. Tikai tas, ka Komisija īsteno šīs funkcijas, nepilnvaro to parakstīt nolīgumus, kuros šīs funkcijas tiek apstiprinātas vienā vai vairākos to noteikumos.

117. Secinu, ka Padomes kompetencē ir pieņemt lēmumu par to, vai ir apstiprināms un parakstāms nesaistošs starptautisks nolīgums ar trešo valsti. Tādēļ uzskatu, ka Tiesai ir jāapstiprina pirmais pamats, jo Komisija ir pārsniegusi savas pilnvaras saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu un ar apstrīdēto lēmumu tādējādi ir pārkāpts LES 13. panta 2. punkta pirmais teikums.

Lojālas sadarbības princips (otrais pamats)

– Argumenti

118. Padomes otrais pamats ir tāds, ka ar Komisijas rīcību ir ticis pārkāpts lojālas sadarbības princips, kas formulēts LES 13. panta 2. punkta otrajā teikumā – tāds pats princips tiek piemērots starp dalībvalstīm un iestādēm. Tiesas sēdē Padome paskaidroja, ka otrais pamats daļēji ir vērsts pret Komisijas rīcību, kas noveda pie apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, bet galvenokārt – pret Komisijas rīcību pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

119. Pirmkārt, Komisija apzināti esot aizskārusi Padomes pilnvaras saskaņā ar LES 16. pantu un tādējādi pārkāpusi institucionālā līdzsvara principu. Tā ķērās pie 2013. gada papildinājuma parakstīšanas, lai gan Padome *atkārtoti* lūdza to nedarīt. Pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas Padome vispār nav tikusi informēta, ka Komisija plāno uzņemties pilnvaras parakstīt 2013. gada papildinājumu bez iepriekšējas atļaujas un to darīt, pirms Padome varētu pabeigt procedūras, kuras tā uzsākusi, lai labotu Komisijas radīto situāciju. Komisijas vārdā EĀDD izteiktā nepiepriekšēja Padomes secinājumiem, kuri bija jāpieņem 2013. gada 19. novembrī, neesot līdzvērtīga Padomes informēšanai par to, ka Komisija plāno parakstīt 2013. gada papildinājumu viena pati un ar saviem noteikumiem.

120. Otrkārt, Komisija apzināti un vienpusēji esot ignorējusi dalībvalstu lomu, pārkāpjot LES 4. panta 1. punktu. Jautājums neesot par to, vai Padome var izvirzīt atsevišķu pamatu, kas attiecas uz dalībvalstu kompetenci. Apstrīdētais lēmums neatbilda 2012. gada secinājumiem, jo tajā nebija ievērots kompetences kopīgais raksturs attiecībā uz šiem secinājumiem.

121. Treškārt, Komisija apzināti rikojās tādā veidā, kas padarīja veltīgus Padomes centienus labot Komisijas radīto situāciju. Komisija vispār neinformēja Padomi par savu nodomu pieņemt apstrīdēto lēmumu, parakstīt 2013. gada papildinājumu un nosūtīt to Šveices iestādēm. EBTA darba grupas sanāksmēs, kas notika no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas (2013. gada 3. oktobrī) līdz 2013. gada papildinājuma parakstīšanai (2013. gada 7. novembrī), Padome atkārtoti lūdza Komisiju neturpināt darbību pie tā. Komisija nepareizi liek domāt, ka ilgāk nekā mēnesi Padome nereaģēja. Faktiski šis jautājums bija iekļauts darba kārtībā (tikai informācijai) EBTA darba grupas pirmajā sanāksmē pēc tam, kad Padome tika (neoficiāli) informēta par apstrīdēto lēmumu. 2013. gada 23. oktobra sanāksmē Komisijai tika atkārtoti lūgts neturpināt darbību. Kad EBTA darba grupa rada risinājumu 2013. gada 31. oktobra darba grupas sanāksmē, EĀDD to tūlīt noraidīja.

122. Ceturtkārt, Komisija apzināti rikojās tādā veidā, kas apdraudēja vienotības principu Savienības ārējā pārstāvībā un iesaistīja Šveici starpiestāžu domstarpībās. Jebkurai Padomes rīcībai šīs situācijas labošanai noteikti būtu bijis vajadzīgs, lai Šveice parakstītu 2013. gada papildinājuma citu, atšķirīgu versiju. Komisija arī neievēroja 2012. gada secinājumus, kuros bija lūgts vienoties par ŠFI “ciešā sadarbībā ar Padomes prezidentūru” un par sarunu gaitu regulāri konsultēties ar kompetento Padomes sagatavošanas struktūru.

123. Komisija iebilst, ka Padome nav paskaidrojusi, kā otrais pamats, ja tas tiek apstiprināts, var ietekmēt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību. Tā apstrīd četrus argumentus, kas izvirzīti šī pamata atbalstam.

124. Pirmajā argumentā būtībā ir atkārtoti Padomes izteikumi pirmā pamata atbalstam. Tomēr Komisija visu laiku ir skaidrojusi savu nostāju Padomei. Turklāt tas, ka Komisija bija piekritusi Padomes pieejai iepriekšējos gadījumos, nenorāda uz to, ka tā nav ņēmusi vērā savu lojālas sadarbības pienākumu šajā lietā.

125. Otrais arguments ir jānoraida, jo Padome nav izvirzījusi (un nebūtu varējusi izvirzīt) nekādu pamatu, balstoties uz LES 4. panta 1. punktu. Padomes iesniegtajā prasības pieteikumā nav norādīts, kādas šajā lietā varētu būt bijušas dalībvalstu atsevišķās lomas. Neviena dalībvalsts nepārsūdzēja apstrīdēto lēmumu tam noteiktajā termiņā.

126. Trešais arguments nav pamatots. Komisijas nostāja par nesaistošiem instrumentiem un, it īpaši, par 2013. gada papildinājumu bija labi zināma. Tā arī regulāri informēja Padomi. Turklāt no datuma, kad Padome tika informēta par apstrīdētā lēmuma pieņemšanu, līdz 2013. gada papildinājuma parakstīšanai pagāja vairāk nekā mēnesis. Ja Padome baidītos no jebkādam negatīvām sekām tam, ka Komisija to parakstīs, tā varēja un tai bija pēc iespējas ātrāk jāiesniedz pieteikums par pagaidu noregulējumu. Tas, ka Padome lūdza Tiesu saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību līdz tā aizstāšanai, mazina tās viedokļa par to, ka tā ir norūpējusies par Komisijas radīto situāciju, ietekmi.

127. Par ceturto argumentu Komisija uzskata, ka, parakstot 2013. gada papildinājumu un īstenojot savas pilnvaras saskaņā ar LES 17. pantu, tā nodrošināja Savienības ārējo pārstāvību. Katrā ziņā tā neiesaistīja Šveici starpiestāžu nesaskaņās. Šis arguments arī ir pretrunā lūgumam saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību.

– Vērtējums

128. Eiropas Savienības iestāžu pienākums īstenot pilnīgu savstarpēju lojālu sadarbību saskaņā ar LES 13. panta 2. punkta otro teikumu ir piemērojams kopā ar institucionālā līdzsvara principu saskaņā ar šī paša noteikuma pirmo teikumu⁶². Šis princips regulē, kā ir jāīsteno pilnvaras, kas likumīgi noteiktas saskaņā ar citiem Līguma noteikumiem. Tādējādi tas nevar radīt pienākumus, ja nav pilnvaru, un nevar mainīt šīs pilnvaras⁶³. Tas ir piemērojams arī kopā ar citiem noteikumiem, kuri ir īpaši paredzēti, lai noteiktu atbilstošu līdzsvaru starp dažādām iestādēm, piemēram, LESD 218. pantu⁶⁴. Tiesa spriedumā lietā C-425/13 Komisija/Padome saistībā ar dažādu iestāžu attiecīgajām funkcijām saskaņā ar tiesību normām, piemēram, LES 17. panta 1. punktu un LESD 218. pantu, to izskaidroja tā, ka Padomei un Komisijai ir jāievēro LES 13. panta 2. punkta otrais teikums. Šāda ievērošana ir īpaši svarīga ārējā darbībā⁶⁵. Ar to tiek pieprasīts, lai katra iestāde atturētos no jebkādiem pasākumiem, kas varētu traucēt sasniegt Savienības mērķus, un sekmētu citu iestāžu uzdevumu atvieglošanu. Saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kā tas tiek piemērots attiecībās starp Savienību un dalībvalstīm, Tiesa norādīja, ka šāds pienākums izriet no vienotas Savienības starptautiskās pārstāvības prasības⁶⁶. Manuprāt, tas pats ir piemērojams attiecībās starp Savienības iestādēm.

129. Padome nav norādījusi, vai tās divi pamati ir piemērojami kopā vai arī otrais pamats ir izvirzīts pakārtoti, ja pirmais pamats tiktu noraidīts. Tiesas sēdē, šķiet, tā ierosināja, ka otrajā pamatā ir ticis piedāvāts papildu pamatojums pirmajam pamatam. Jau esmu secinājusi, ka pirmais pamats ir jāapstiprina, jo Komisija ir pārsniegusi savas pilnvaras saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu un tādējādi pārkāpusi LES 13. panta 2. punkta pirmo teikumu. Ja Tiesa piekrīt, tas izslēdz jebkādu turpmāku nepieciešamību izskatīt atsevišķu pamatu, kas pamatots ar LES 13. panta 2. punkta otro teikumu.

130. Tādēļ turpināšu ar pieņēmumu, ka pirmais pamats tiek noraidīts.

131. Ja Komisijas kompetencē bija pieņemt apstrīdēto lēmumu, tā nevar tikt vainota par to, ka tā neievēroja institucionālā līdzsvara principu, jo tā apstiprināja un tad parakstīja 2013. gada papildinājumu, neraugoties uz Padomes iebildumiem (pirmais arguments)⁶⁷. Galu galā ar šo priekšnoteikumu Padome nebija pilnvarota pieņemt lēmumu; tāpat tā nevarēja bloķēt Komisijas lēmumu.

132. Attiecībā uz otro argumentu LES 13. panta 2. punkta otrajā teikumā formulētais lojālas sadarbības princips nav saistīts ar kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm. Tādējādi prasījums, kas pamatots ar šo noteikumu, nevar tikt atbalstīts ar argumentu, atsaucoties uz dalībvalstu kompetenci. Katrā ziņā ikvienā nostājā par šo argumentu pēc būtības kā priekšnoteikums tiek pieņemts, ka tas ir Savienības kompetencē un ka vispirms tiek noteikta saistība starp šo kompetenci un dalībvalstu kompetenci⁶⁸. Šeit neviena no tām nav pilnībā izpētīta un izlemta.

133. Padome nevar sūdzēties arī par to, ka Komisija turpināja rīkoties un parakstīja 2013. gada papildinājumu, neraugoties uz tās iebildumiem un mēģinājumiem labot šo situāciju, uzsākot Padomes procedūras 2013. gada papildinājuma apstiprināšanai un atļaujot to parakstīt (trešais arguments). Katrā ziņā pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas Padomei (ar šo lēmumu) bija paziņots par Komisijas nodomu parakstīt 2013. gada papildinājumu.

62 — Skat. spriedumu Padome/Komisija (C-409/13, EU:C:2015:217, 64. un 65. punkts).

63 — Skat. spriedumu Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:663, 84. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 — Par LESD 218. pantu skat. spriedumu Komisija/Padome (C-425/13, EU:C:2015:483, 62. punkts), kurā Tiesa šo noteikumu raksturoja kā “autonomu un vispārīgu konstitucionālas piemērojamības normu, jo ar to Savienības iestādēm tiek piešķirtas noteiktas pilnvaras”.

65 — Par LESD 218. pantu skat. spriedumu Komisija/Padome (C-425/13, EU:C:2015:483, 64. punkts).

66 — Skat., piemēram, spriedumu Komisija/Zviedrija (C-246/07, EU:C:2010:203, 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 — Skat. arī manus secinājumus lietā Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:490, 99. punkts).

68 — Skat. it īpaši iepriekš 75. punktu.

134. Ciktāl trešais arguments attiecas uz to, ka Komisija neinformēja Padomi *pirms* apstrīdētā tiesību akta pieņemšanas, uzskatu, ka lojālas sadarbības princips nevar nodrošināt Padomei tiesības iebilst pret apstrīdēto lēmumu tādēļ, ka nav ievērota tās sākotnējā atļauja 2012. gada secinājumos (jo jautājums saistībā ar otro pamatu rodas tikai tad, ja pirmais pamats tiek noraidīts, un šāda noraidīšana nozīmētu, ka pati Komisija varēja pārbaudīt šo atbilstību). Tomēr lojālas sadarbības priekšnoteikums ir labtība un aktīva sadarbība starp iestādēm šo un citu pilnvaru realizēšanā. Komisijai bija vismaz jāinformē Padome. Ja tā to neizdarīja, tad nerodas jautājums par to, vai Komisijai bija arī jāapspriežas ar Padomi⁶⁹.

135. Šajā lietā, šķiet, Komisija informēja Padomi par savu lēmumu tikai tā pieņemšanas dienā. Komisija tā darīja, neraugoties uz to, ka EBTA Darba grupas locekļi rīkojās, pieņemot, ka viņi varētu pārbaudīt sarunu rezultātus par 2013. gada papildinājumu. Rīkojoties šādi un iepriekš neinformējot Padomi, Komisija padarīja neefektīvu lojālas sadarbības principu un padarīja neiespējamu Padomes līdzdarbību (ja Padome to gribētu).

136. Tomēr uzskatu, ka Padome nav pierādījusi, ka ar šo pārkāpumu apstrīdētais lēmums tika anulēts, it īpaši ietekmējot tā saturu vai formu, un ar to tādēļ ir pietiekami, lai pamatotu apstrīdētā lēmuma atcelšanu. Uzskatu, ka Padomes argumentācija šajā ziņā pilnīgi sakrīt ar to, kas ir izvirzīta tās pirmā pamata atbalstam.

137. Arī trešais arguments attiecas uz Komisijas rīcību no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas līdz 2013. gada papildinājuma parakstīšanai. Šie argumenti ir saistīti ar rīcību, kam nav sakara ar apstrīdētā lēmuma tiesiskumu (pat ja ar tiem var tikt pamatots konstatētais lojālas sadarbības principa pārkāpums).

138. Piekritu, ka rīcība pirms apstrīdēta tiesību akta pieņemšanas var būt pretēja lojālas sadarbības principam un ietekmē tā saturu vai formu. Atbilstošos apstākļos tas var būt pienācīgs pamatojums šī tiesību akta atcelšanai.

139. Tomēr, ja tiek konstatēts, ka apstrīdētais tiesību akts (un rīcība, kas noveda pie tā pieņemšanas) atbilst attiecīgajiem Līgumu noteikumiem un citādi atbilst Savienības tiesību aktiem, kā arī ja pamats, kurš balstās uz lojālas sadarbības principu, attiecas uz rīcību, kas notikusi pēc apstrīdētā tiesību akta, šis pamats nevar būt saistīts ar šī iepriekšējā tiesību akta likumību. Ciktāl šī rīcība ietekmē turpmāko tiesību aktu (piemēram, izskatāmajā lietā – 2013. gada papildinājuma parakstīšanas aktu), prasība saskaņā ar LESD 263. pantu, īpaši, ja tās pamatā ir rīcība, kas ir pretēja saistībām atturēties no noteiktas uzvedības, var tikt vērstā pret šo vēlāko tiesību aktu ar nosacījumu, ka ir ievēroti pieņemamības noteikumi. Savukārt, ja pamats par lojālas sadarbības principa pārkāpšanu ir pamatots ar bezdarbību saskaņā ar pozitīviem pienākumiem, kas izriet no šī principa, tad prasība saskaņā ar LESD 265. pantu (par bezdarbību) šķīstu vispiemērotākais tiesiskās aizsardzības līdzeklis.

140. Ja Tiesa noraidītu pirmo pamatu, tad izzustu ceturtais arguments otrā pamata pamatojumam (Padomei nebūtu jāizstrādā jauna 2013. gada papildinājuma versija, lai novērstu šī principa pārkāpumu). Turklāt LES 13. panta 2. punkta otrajā teikumā paredzētais lojālas sadarbības princips nereglamentē attiecības starp Savienību un trešām valstīm.

141. Visbeidzot, Komisijas arguments, ka Padome varēja un tai pēc iespējas ātrāk bija jāiesniedz pieteikums par pagaidu noregulējumu (kas paredzēts LESD 279. pantā), iespējams, attiecas uz lūgumu apturēt apstrīdētā lēmuma piemērošanu (saskaņā ar LESD 278. pantu). Tomēr, tā kā šāds noregulējums neskartu Tiesā izskatāmās lietas būtību, uzskatu, ka nevar tikt veikta atsauce uz to, ka Padome nav formulējusi nekāda veida lūgumu, lai vērstos pret pamatu, kas balstās uz lojālas sadarbības principa pārkāpumu.

69 — Par pienākumu apspriesties, kas izriet no lojālas sadarbības principa, skat. spriedumu Padome/Komisija (C-73/14, EU:C:2015:663, 86. punkts).

142. Secinu, ka, ja pirmais pamats tiek noraidīts, tad otrais pamats arī ir jānoraida.

Lūgums saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību

143. Ja Tiesa atceltu apstrīdēto lēmumu, Padome lūdz to īstenot tās rīcības brīvību saskaņā ar LESD 264. panta otro daļu, lai saglabātu šī lēmuma iedarbību līdz brīdim, kad tas tiks aizstāts ar citu. Padomes lūguma pamatā ir apsvērumi, kas attiecas uz tiesisko noteiktību un konsekvenci Savienības ārējās darbībās.

144. Tiesību akta, kas ir atzīts par spēkā neesošu, iedarbība var tikt saglabāta, pamatojoties uz apsvērumiem saistībā ar tiesisko noteiktību, it īpaši, ja tā atcelšanas tūlītēja iedarbība radītu nopietnas negatīvas sekas attiecīgajām personām un ja šī tiesību akta likumība tiek apstrīdēta, nevis pamatojoties uz tā mērķi vai saturu, bet gan uz kompetences trūkumu vai būtiskas procesuālas prasības pārkāpumiem, tostarp pamatojumu, ka izmantots nepareizs juridiskais pamats⁷⁰. Šādos gadījumos saprātīgā laikposmā pēc Tiesas sprieduma datuma, kad šis tiesību akts ir atcelts, Tiesa ir saglabājusi tā iedarbību, kamēr nav stājies spēkā jauns tiesību akts, kas pieņemts ar pareizu juridisko pamatu⁷¹.

145. Uzskatu, ka ārējo attiecību lietu kontekstā šos lūgumus bieži veicina tas, ka⁷², lai arī Savienības tiesību normas, kurās minēti noteikumi, saskaņā ar kuriem Savienība var veikt ārējo darbību, nevar tikt izmantotas pret trešām personām, ar kurām sadarbojas Savienība ārējās attiecībās, lēmums atcelt tiesību aktu, ar kuru tikusi atļauta Savienības ārējā darbība un/vai veidots tās pamats, var radīt ievērojamu juridisku nenoteiktību Savienībā un ārpus tās un mazināt to principu ietekmi, kuri ir Savienības ārējo attiecību pamatā.

146. Šajā lietā ir jā saglabā apstrīdētā lēmuma, proti, apstiprinājuma un atļaujas parakstīt 2013. gada papildinājumu, iedarbība. Pretējā gadījumā tā atcelšana varētu mazināt Savienības ārējās darbības, plašāku nolīgumu kompleksa ar Šveici, kas veido 2013. gada papildinājuma priekšvēsturi, vēlākā divpusējā nolīguma starp Šveici un Horvātiju, kā arī Šveices (sniedzamās) palīdzības Horvātijai efektivitāti.

147. Tomēr šķiet grūti konstatēt acīmredzamu laikposmu, kurā šī iedarbība būtu jā saglabā. To darot, būtu jā apliecina pienācīgais juridiskais pamats, lai pieņemtu šo lēmumu (tai skaitā nosakot materiāltiesisko kompetenci), kā arī jā pieņem lēmums par to, vai Savienībai būtu kopīga vai ekskluzīva kompetence. Man šķiet, ka Tiesa var vai nu (noteikti patvaļīgi) noteikt termiņu, piemēram, vienu gadu, kurā iestādes un (ja nepieciešams) dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai atrisinātu šos jautājumus, vai saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību, līdz stājas spēkā jauns lēmums. Dodu priekšroku pēdējam no minētajiem.

Tiesāšanās izdevumi

148. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktu Komisijai kā šīs tiesvedības dalībniecei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ir jā piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko Padome lūgusi piespriež atlīdzināt savā procesuālajā rakstā. Saskaņā ar šī reglamenta 140. panta 1. punktu dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

70 — Spriedums Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400, 90. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 — Skat., piemēram, spriedumu Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:2400, 93. punkts).

72 — Ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*] ir paudis bažas par atkārtotiem lūgumiem saglabāt iedarbību, jo tas būtībā nozīmē lūgt Tiesai taisīt nolēmumu bez sekām, kas nav tipiska tiesu iestādes loma: skat. ģenerālvokāta N. Vāla secinājumus apvienotajās lietās Parlaments un Komisija/Padome (no C-132/14 līdz C-136/14, EU:C:2015:425, 40. punkts).

Secinājumi

149. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, secinu, ka Tiesai būtu jānospiež šādi:

- atcelt Eiropas Komisijas 2013. gada 3. oktobra lēmumu parakstīt papildinājumu 2006. gada 27. februāra Saprašanās memorandam par Šveices finanšu ieguldījumu;
- saglabāt šī lēmuma iedarbību, līdz stājas spēkā lēmums, kas jāpieņem Tiesas sprieduma rezultātā;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, un
- piespriest Čehijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Ungārijas, Lietuvas, Polijas un Apvienotās Karalistes valdībām segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.